

Smjernica: Irak

Smjernica: Irak

Lipanj 2022.

Rukopis je dovršen u svibnju 2022.

Kvalitetu ovog prijevoda nisu provjerila nadležna nacionalna tijela. Ako smatrate da prijevod nije u skladu s relevantnom terminologijom na nacionalnoj razini, obratite se [EUAA](#).

Ni Agencija Europske unije za azil (EUAA) ni bilo koja osoba koja djeluje u njezino ime ne odgovaraju za način uporabe informacija sadržanih u ovoj publikaciji.

Luksemburg: Ured za publikacije Europske unije, 2022.

PDF ISBN 978-92-9400-522-9 doi: 10.2847/331920 BZ-04-22-000-HR-N

© Agencija Europske unije za azil (EUAA), 2022.

Naslovna fotografija: Karta Iraka i okolnog područja, desaturirana od originala, © iStock (fotograf: Romanista), 13. srpnja 2021.

Reproduciranje je dopušteno pod uvjetom da se navede izvor. Za svaku uporabu ili reprodukciju fotografija ili drugog materijala koji nije zaštićen autorskim pravom EUAA-a potrebno je zatražiti dopuštenje izravno od nositelja autorskih prava.

Sadržaj

Uvod.....	5
Opće napomene.....	11
Počinitelji progonjanja ili ozbiljnih ozljeda.....	13
Status izbjeglice: smjernice o određenim profilima osoba.....	17
Uvodne napomene.....	17
Profili osoba.....	18
Supsidijarna zaštita	39
Članak 15. točka (a) Direktive o kvalifikaciji	39
Članak 15. točka (b) Direktive o kvalifikaciji	40
Članak 15. točka (c) Direktive o kvalifikaciji	42
Davatelji zaštite.....	47
Mogućnost zaštite unutar zemlje	49
Dio zemlje	49
Sigurnost	50
Putovanje i pristup.....	52
Opravdanost nastanjivanja.....	52
Isključenje	55
Zločin protiv mira, ratni zločin, zločin protiv čovječnosti.....	56
Teško (nepolitičko) kazneno djelo	57
Postupanje koje je u suprotnosti s ciljevima i načelima Ujedinjenih naroda.....	58
Opasnost za društvo ili sigurnost države članice.....	58
Pokrate	59

Uvod

U ovom su dokumentu sažeti zaključci zajedničke analize o Iraku i treba ga tumačiti zajedno s njom. Cjelokupni tekst „Smjernice za zemlju: Irak” dostupan je na stranici: <https://euaa.europa.eu/country-guidance-iraq-2022>.

Smjernica za zemlju izrađena je u skladu s [člankom 11. Uredbe \(EU\) 2021/2303 o osnivanju EUAA-a](#) ⁽¹⁾. Predstavlja zajedničku procjenu situacije koju visoki dužnosnici za politiku iz država članica EU-a provode u zemlji podrijetla, u skladu s važećim zakonodavstvom EU-a i sudskom praksom Suda Europske unije (Sud EU-a).

Ova smjernica ne oslobađa države članice obveze da pojedinačno, objektivno i nepristrano razmotre svaki zahtjev za međunarodnu zaštitu. Svaku odluku treba donijeti na temelju individualnih okolnosti podnositelja zahtjeva i situacije u Iraku u trenutku donošenja odluke, u skladu s točnim i ažuriranim informacijama o zemlji podrijetla dobivenima iz raznih relevantnih izvora (članak 10. Direktive o postupcima azila).

Analiza i smjernice navedene u ovom dokumentu nisu sveobuhvatne.

Zašto se izdaje smjernica za zemlju?

Smjernica za zemlju predstavlja alat namijenjen oblikovateljima politika i donositeljima odluka u kontekstu zajedničkog europskog sustava azila (CEAS). Njezina je svrha pomoći pri razmatranju zahtjeva za međunarodnu zaštitu koje su podnijeli podnositelji zahtjeva iz Iraka i poticati usklađivanje u praksama donošenja odluka u državama članicama.

Vijeće Europske unije dogovorilo je 21. travnja 2016. stvaranje mreže na visokoj razini politike kojom su obuhvaćene sve države članice, a koordinira je Agencija Europske unije za azil (EUAA), sa zadatkom provedbe zajedničke procjene i tumačenja situacije u glavnim zemljama podrijetla ⁽²⁾. Mrežom se podržava razvoj politike na razini EU-a na temelju zajedničkih informacija o zemlji podrijetla, zajedničkim tumačenjem takvih informacija u skladu s relevantnim odredbama pravne stečevine o azilu i uzimajući u obzir sadržaj materijala za

⁽¹⁾ Uredba (EU) 2021/2303 Europskog parlamenta i Vijeća od 15. prosinca 2021. o Agenciji Europske unije za azil i stavljanju izvan snage Uredbe (EU) br. 439/2010 dostupna je na <https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2021/2303/oj>

⁽²⁾ Vijeće Europske unije, *Outcome of the 3461st Council meeting* (Ishod 3461. sastanka Vijeća), 21. travnja 2016., 8065/16, dostupno na: <http://www.consilium.europa.eu/media/22682/st08065en16.pdf>

osposobljavanje i EUAA-ovih praktičnih vodiča, ako je to potrebno. Razvoj zajedničke analize i smjernica sada je kao ključno područje uključeno u novi mandat EUAA-a i u ovom je trenutku uređen u skladu s [člankom 11. Uredbe o EUAA-u](#).

Što je obuhvaćeno ovom smjernicom?

U ovoj su smjernici sažeti **zaključci** zajedničke analize u jednostavnom formatu prilagođenom korisniku, koji sadržavaju praktične upute za analizu pojedinog slučaja. Riječ je o „sažetku” cjelovite „[Smjernice za zemlju: Irak](#)”.

U opsežnoj „[Smjernici za zemlju: Irak](#)” pronaći ćete i drugi, detaljniji dio, – **zajedničku analizu**. Zajedničkom analizom utvrđeni su relevantni elementi u skladu sa zakonodavstvom, sudskom praksom i horizontalnim smjernicama, sažeta je relevantna činjenična osnova u skladu s dostupnim informacijama o zemlji podrijetla i u skladu s tim analizirana je situacija u predmetnoj zemlji podrijetla.

Zajednička analiza dostupna je na <https://euaa.europa.eu/country-guidance-iraq-2022>.

Poveznice na relevantne dijelove zajedničke analize (na engleskom) navedene su u cijeloj smjernici.

Koji je opseg ove ažurirane verzije?

Trenutačnom verzijom smjernice ažurira se i zamjenjuje „Smjernica za zemlju: Irak” (siječanj 2021.).

Ovo je ažuriranje uglavnom usredotočeno na poglavlja o [supsidijarnoj zaštiti](#) ([članak 15. točka \(c\) Direktive o kvalifikaciji](#)) i [moćnosti zaštite unutar zemlje](#), kao i na [moguće potrebe zaštite statusa izbjeglice za sljedeće profile osoba](#): osobe (za koje se smatra da su) povezane s Islamskom Državom Iraka i Levanta (*Islamic State of Iraq and the Levant*, ISIL), Arapi suniti, aktivisti i prosvjednici koji se bore za ljudska prava, kao i oporbeni politički aktivisti i prosvjednici, novinari i medijski djelatnici, (osobe za koje se smatra da su) suradnici

zapadnih oružanih snaga, organizacija ili kompanija, pojedinci za koje se smatra da krše moralne zakone, pojedinci za koje se smatra da su počinili bogohuljenje ili apostaziju, vjerske i etničke manjine i osobe bez državljanstva, žene te osobe koje sudjeluju i na koje utječe krvna osveta u kontekstu plemenskog sukoba.

U ostale dijelove horizontalnog okvira dokumenta također su unesene manje promjene. One u pravilu ne utječu na procjenu situacije u Iraku na način kako je sadržana u prethodnoj verziji smjernice iz siječnja 2021.

Je li ova smjernica obvezujuća?

Smjernica za zemlju nije obvezujuća. Međutim, u skladu s člankom 11. Uredbe o EUAA-u, države članice imaju obvezu uzeti u obzir smjernice i zajedničku analizu pri razmatranju zahtjeva za međunarodnu zaštitu, čime se ne dovodi u pitanje njihova nadležnost za odlučivanje o pojedinačnim zahtjevima.

Tko je bio uključen u izradu ove smjernice za zemlju?

Ovaj je dokument rezultat zajedničke procjene Mreže za izradu smjernica za zemlju, čiji je rad podržao tim za izradu nacrtu smjernica u čijem su sastavu odabrani nacionalni stručnjaci i EUAA. Europska komisija i UNHCR dali su vrijedan doprinos u tom procesu.

Smjernicu i popratnu zajedničku analizu finalizirala je Mreža za izradu smjernica za zemlju u svibnju 2022., a odobrio ih je Upravni odbor EUAA-a u lipnju 2022.

Koji je mjerodavan pravni okvir?

U smislu mjerodavnog pravnog okvira, zajednička analiza i smjernica temelje se na odredbama [Ženevske konvencije iz 1951.](#) ⁽³⁾ i [Direktive o kvalifikaciji \(\)](#) ⁽⁴⁾, kao i na sudskoj praksi Suda EU-a. Gdje je primjereno, uzima se u obzir i sudska praksa Europskog suda za ljudska prava (ESLJP).

⁽³⁾ Opća skupština Ujedinjenih naroda, Konvencija o statusu izbjeglica iz 1951. i Protokol o statusu izbjeglica iz 1967.

⁽⁴⁾ Direktiva 2011/95/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 13. prosinca 2011. o standardima za kvalifikaciju državljanima trećih zemalja ili osoba bez državljanstva za ostvarivanje međunarodne zaštite, za jedinstveni status izbjeglica ili osoba koje ispunjavaju uvjete za supsidijarnu zaštitu te sadržaj odobrene zaštite.

Koje se smjernice o ispunjavanju uvjeta za međunarodnu zaštitu uzimaju u obzir?

Horizontalni okvir smjernica primijenjen u ovoj analizi prvenstveno se temelji na sljedećim općim smjernicama:

Navedeni i drugi relevantni praktični alati EUAA-a mogu se pronaći na stranici: <https://euaa.europa.eu/practical-tools-and-guides>.

Također su uzete u obzir relevantne smjernice UNHCR-a ⁽⁵⁾.

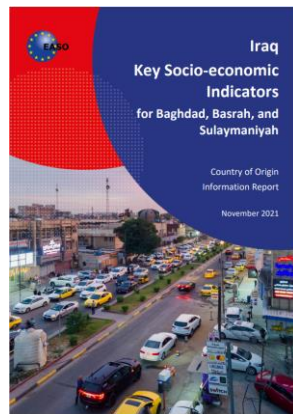
Koje su informacije o zemlji podrijetla korištene?

Dokumente koji čine EUAA-ove smjernice za zemlju ne bi se trebalo smatrati izvorima informacija o zemlji podrijetla niti upotrebljavati odnosno navoditi kao izvore informacija o zemlji podrijetla. Informacije sadržane ovdje temelje se na izvješćima EUAA-a o informacijama o zemlji podrijetla i, u nekim slučajevima, drugim navedenim izvorima. Za razliku od smjernica za pojedinu zemlju, izvješća predstavljaju izvore informacija o zemlji podrijetla i na njih se može upućivati u skladu s time.

⁽⁵⁾ Dokument *UNHCR Handbook and guidelines on procedures and criteria for determining refugee status under the 1951 Convention and the 1967 Protocol Relating to the Status of Refugees* („UNHCR-ov priručnik i smjernice o postupcima i kriterijima za utvrđivanje statusa izbjeglica na temelju Konvencije iz 1951. i Protokola iz 1967. o statusu izbjeglica”) te ostale smjernice, dokumenti politike i zaključci UNHCR-ova Stalnog odbora i Izvršnog odbora dostupni su na <https://www.refworld.org/rsd.html>

Ovo ažuriranje uglavnom se temelji na sljedećim nedavnim informacijama o zemlji podrijetla:

EUAA-ovom izvješću o informacijama o zemlji podrijetla: Irak – Ključni društveno-ekonomski pokazatelji (studenj 2021.)

EUAA-ovom izvješću o informacijama o zemlji podrijetla: Irak – Ciljanje na pojedince (siječanj 2022.)

EUAA-ovom izvješću o informacijama o zemlji podrijetla: Irak – Sigurnosna situacija (siječanj 2022.)

Osim toga, u publikaciji „[COI Report: Iraq – Key socio-economic indicators \(November 2021\)](#)” („Izvješće o informacijama o zemlji podrijetla: Irak – Ključni društveno-ekonomski pokazatelji” (studenj 2021.)) uzete su u obzir relevantne informacije UNHCR-a o zemlji podrijetla u odnosu na uvjete za pristup i boravak u Iraku ⁽⁶⁾, izdane u siječnju 2021.

Ovu smjernicu trebalo bi smatrati valjanom sve dok događaji u tijeku i razvoj situacije odgovaraju trendovima i uzorcima zabilježenima u razdoblju obuhvaćenom predmetnim izvješćima s informacijama o zemlji podrijetla. Novi razvoj situacije koji uzrokuje značajne promjene i rezultira novim trendovima može utjecati na procjenu navedenu u ovoj smjernici. EUAA-ova izvješća o informacijama o zemlji podrijetla i dokumente sa smjernicama za zemlju nastoji se ažurirati kako bi na odgovarajući način odražavali sve takve značajne promjene. Pojedinačne zahtjeve uvijek bi trebalo procjenjivati u skladu s najnovijim dostupnim informacijama o zemlji podrijetla.

Za pristup EUAA-ovim izvješćima o informacijama o zemlji podrijetla, pogledajte <https://euaa.europa.eu/country-reports>.

⁽⁶⁾ UNHCR, *Iraq: Relevant Country of Origin Information to Assist with the Application of UNHCR's Country Guidance on Iraq: Ability of Persons Originating from Formerly ISIS-Held or Conflict-Affected Areas to Legally Access and Remain in Proposed Areas of Internal Relocation* (UNHCR, „Irak: Relevantne informacije o zemlji podrijetla kao pomoć u primjeni UNHCR-ove smjernice za zemlju o Iraku: Sposobnost osoba s podrijetlom u područjima koja su bila u rukama ISIS-a ili područjima pogođenima sukobima za realizaciju zakonitog pristupa i ostanka u predloženim područjima za interno premještanje), siječanj 2021., dostupno na <https://www.refworld.org/docid/5ffc243b4.html>

Kako smjernica za zemlju pomaže u individualnoj procjeni zahtjevâ za međunarodnu zaštitu?

U smjernici i zajedničkoj analizi slijede se koraci postupka razmatranja pojedinačnog zahtjeva za međunarodnu zaštitu. U ovom dokumentu razmatraju se relevantni elementi u skladu s Direktivom o kvalifikaciji te se daje opća procjena situacije u zemlji podrijetla, zajedno sa smjernicama o relevantnim individualnim okolnostima koje je potrebno uzeti u obzir.

Za dodatne informacije i pristup ostalim dostupnim smjernicama za zemlju, pogledajte <https://euaa.europa.eu/asylum-knowledge/country-guidance>.

Opće napomene

Posljednji put ažurirano: Lipanj 2022.

Novija povijest Iraka obilježena je nizom sukoba s političkom, etničkom i sektaškom dimenzijom. Irak je 2021. još uvijek bio suočen s mnogobrojnim oružanim sukobima i unutarnjim napetostima u različitim guvernatima u zemlji.

ISIL je nakon svojega teritorijalnog poraza 2017. promijenio *modus operandi* u gerilsko ratovanje te svoje borce organizira u malene, mobilne ćelije. Koristi se bazama u udaljenim područjima za izvođenje napada protiv sigurnosnih snaga, *muhtara*, civila i infrastrukture, kao što su elektroenergetski objekti.

Iračka vlada je uz podršku međunarodne koalicije protiv ISIL-a pokrenula niz uspješnih, protuterorističkih operacija u središnjim guvernatima i Bagdadu. Vojna misija Sjedinjenih Država u Iraku završila je krajem 2021., iako Sjedinjene Države nastavljaju pružati podršku u vidu obuke/, logistike i savjetovanja.

Političko ubojstvo Kasema Soleimaniya, zapovjednika snaga Al-Kuds u iranskoj Revolucionarnoj gardi (*Quds Forces of the Revolutionary Guards Corps*, IRGC-QF), i Abu Mahdija al Muhandisa, dozapovjednika Popularnih mobilizacijskih snaga (*Popular Mobilisation Forces*, PMF), dovelo je do niza uzvratnih napada na imovinu Sjedinjenih Država u Iraku koje su izvršile razne naoružane skupine koje uživaju iransku podršku.

Turska je u srpnju 2015. obnovila svoje vojne operacije protiv Kurdistanske radničke stranke (*Partiya Karkerên Kurdistanê*, PKK) u Iraku i pokrenula masovnu ofenzivu na granici.

Iranske i turske vojne snage izvele su napade u graničnom području, ciljajući skupine s bazom u Iračkoj regiji Kurdistan (*Kurdistan Region of Iraq*, KRI), koje prema ocjenama Turske i Irana sudjeluju u prekograničnom terorizmu.

U Iraku se od listopada 2019. održavaju masovni prosvjedi. Nakon ograničenja slobode kretanja zbog pandemije početkom 2020., u središnjem Iraku i Iračkoj regiji Kurdistan organizirani su novi prosvjedi.

Parlamentarni izbori u Iraku održani su 10. listopada 2021. Na njima je pobijedio Sadristički pokret Muktaade al-Sadra, dok su šijitske frakcije koje predstavljaju naoružane skupine lojalne Iranu pretrpjele značajan poraz.

U individualnoj procjeni potreba za međunarodnom zaštitom potrebno je uzeti u obzir prisutnost i djelovanje različitih subjekata u matičnom području podnositelja zahtjeva, kao i situaciju u područjima kroz koja bi podnositelj zahtjeva trebao putovati kako bi stigao do matičnog područja. Ova smjernica za zemlju temelji se na procjeni opće situacije u zemlji podrijetla.

Pročitajte više u zajedničkoj analizi.

Počinitelji proganjanja ili ozbiljnih ozljeda

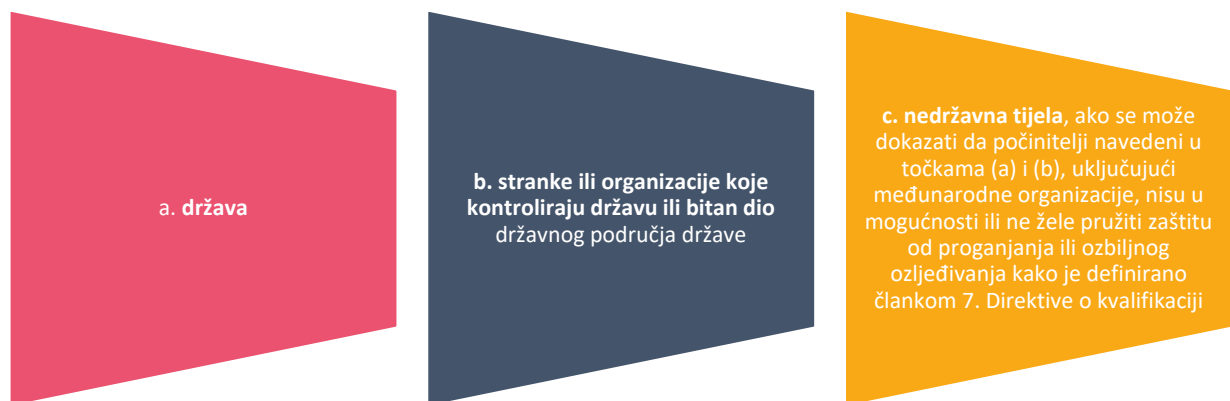
Posljednji put ažurirano: siječanj 2021.

*Manje izmjene dodane: Lipanj 2022.

Rizici kojima je općenito izloženo stanovništvo ili dio stanovništva neke zemlje obično ne stvaraju sami po sebi individualnu prijetnju koja bi se kvalificirala kao ozbiljne ozljede ([uvodna izjava 35. Direktive o kvalifikaciji](#)). Općenito, proganjanje ili ozbiljne ozljede moraju biti oblik ponašanja počinitelja ([članak 6. Direktive o kvalifikaciji](#)).

U skladu s [člankom 6. Direktive o kvalifikaciji](#), počinitelji proganjanja ili ozbiljnih ozljeda uključuju:

Slika 1. Počinitelji proganjanja ili ozbiljnih ozljeda

Pročitajte više u zajedničkoj analizi.

Ovaj odjeljak sadrži smjernice o nekim od glavnih počinitelja proganjanja ili ozbiljnih ozljeda u Iraku. Popis nije konačan.

U nastavku su navedena područja koja oni prema izvješćima kontroliraju:

- **Iračke sigurnosne snage (*Iraqi Security Forces, ISF*)** kontroliraju veći dio Iraka, osim Iračke regije Kurdistan. Iračke sigurnosne snage u nekim područjima imaju tek nominalnu kontrolu, dok je praktična u rukama Popularnih mobilizacijskih snaga (primjerice, područja u Salah al-Din i Dijali).
- U određenim područjima sjevernog/središnjeg Iraka, **Popularne mobilizacijske snage** imaju prevlast (primjerice, područja u Salah al-Din). Južni gubernati smatraju se područjima gdje je kontrola podijeljena između iračkih sigurnosnih snaga i Popularnih mobilizacijskih snaga.

- **Kurdistska regionalna vlada (*Kurdistan Regional Government, KRG*)** snosi isključivu odgovornost za sigurnost u Iračkoj regiji Kurdistan, ali postoje izvješća o propustima u njezinoj provedbi. Pešmerge su oružane snage Kurdistske regionalne vlade.
- **ISIL** u Iraku više nema područja pod svojom vlašću, no za djelovanje se oslanja na udaljene pustinske baze, planinske lance, doline i voćnjake u Bagdadskim pojasevima i središnjim pokrajinama Iraka. ISIL je zbog propusta u sigurnosnom sustavu također stvorio sigurna utočišta unutar iračkih Osporenih unutarnjih granica (*Disputed Internal Boundaries, DIBs*).

Ostali počinitelji poput Turske, Irana i Kurdistske radničke stranke također su bili prisutni i prema izvješćima izvodili napade u Iraku, osobito u Iračkoj regiji Kurdistan.

- **Počinitelji na strani iračke države** uključuju pripadnike sigurnosnih snaga i ostalih tijela vlasti, kao što su pokrajinska/lokalna vijeća ili drugi lokalni dužnosnici poput *muhtara*. Također valja napomenuti da razlika između službenih državnih snaga i nedržavnih snaga nije uvijek jasna. Iračka državna tijela, osobito Iračke sigurnosne snage (*Iraqi Security Forces, ISF*), što uključuje iračku vojsku te saveznu i lokalnu policiju, sudjelovale su u cijelom nizu kršenja ljudskih prava, posebno tijekom borbi protiv ISIL-a i nakon njihova poraza u prosincu 2017. S obzirom na prosvjede, sigurnosne snage su se prema izvješćima koristile pretjeranom silom protiv prosvjednika, što je dovelo do brojnih smrtnih slučajeva. Državni subjekti također su prema izvješćima ciljali pojedince povezane s prosvjedničkim pokretom kroz uhićenja, zastrašivanje, nezakonito zadržavanje itd.

Pročitajte više u zajedničkoj analizi.

- Uz Iračke sigurnosne snage postoje i druge oružane skupine povezane s iračkom državom.

PMF, također poznat kao Popularne mobilizacijske jedinice (*Popular Mobilisation Units, PMU*), može se smatrati složenom krovnom organizacijom koja okuplja mnogo različitih naoružanih, uglavnom šijitskih, skupina. Iako su Popularne mobilizacijske snage zakonit državni subjekt, u praksi ostvaruju autonomnu kontrolu i utjecaj, a neki pripadnici imaju bliske veze s najvažnijim političkim strankama.

Naoružane skupine koje djeluju u okviru Mobilizacije plemena okupljaju borce iz sunitskih plemena. Naoružane skupine u sklopu Mobilizacije plemena u pravilu djeluju lokalno u svojim mjestima podrijetla. Teško je kategorizirati prirodu ovih snaga jer neke primaju naredbe izravno od iračkih snaga i lokalnih vlasti, dok druge slušaju naredbe većih Popularnih mobilizacijskih snaga.

Određeni čimbenici unutar Popularnih mobilizacijskih snaga od 2014. sudjeluju u nezakonitim smaknućima, nestancima, iznudama i odmazdama u sklopu borbe protiv ISIL-a. Popularne mobilizacijske snage također su sudjelovale u kriminalnim aktivnostima i ostalim vrstama zlostavljanja civila. Također postoje izvješća o prisilnom raseljavanju, deložacijama, uhićenjima, pljačkanju domova, rušenju kuća, prijetnjama,

seksualnom zlostavljanju, uznemiravanju i diskriminaciji koje provode Popularne mobilizacijske snage i naoružane skupine. U kontekstu prosvjeda, Popularne mobilizacijske snage su se prema izvješćima koristile pretjeranom silom protiv prosvjednika, što je dovelo do brojnih smrtnih slučajeva. Pripadnici Popularnih mobilizacijskih snaga također su prema izvješćima ciljali pojedince povezane s prosvjedničkim pokretom kroz politička ubojstva, otmice, premlaćivanja, zastrašivanja i slično.

Popularne se mobilizacijske snage u pravilu smatra državnim počiniteljem, iako država nad njima nema potpunu kontrolu. Ovisno o stupnju povezanosti s državom u određenom slučaju, ostale se naoružane skupine mogu smatrati državnim ili nedržavnim počiniteljima.

Pročitajte više u zajedničkoj analizi.

- **Tijela Kurdistanske regionalne vlade**, kao što su Pešmerge, općinska policija, i Asajiš, optužena su za široki raspon kršenja ljudskih prava poput proizvoljnih uhićenja, prisilnih nestanaka, nezakonitih smaknuća, mučenja i drugih oblika zlostavljanja osoba osumnjičenih da su pripadnici ISIL-a, kao i osvetničkog nasilja nad Arapima sunitima civilima. Kurdistanska regionalna vlada također je prema izvješćima vršila pritisak i uznemiravala određene etničke manjine s ciljem njihovog izjašnjavanja kao Kurda, a postoje i izvješća o pritvaranju političkih suparnika, nasilnom suzbijanju demonstracija, ubijanju novinara i uznemiravanju novinskih kuća.

Pročitajte više u zajedničkoj analizi.

- **ISIL** je salafističko-džihadistička militantna skupina čiji je cilj stvaranje i širenje kalifata, koju je UN proglasio terorističkom organizacijom i koja kao takva podliježe međunarodnim sankcijama. U kampanji „čišćenja” svojega teritorija u skladu s takfirističkom doktrinom, ISIL je ciljao šijite, kao i etničke i vjerske manjine kao što su kršćani, jazidi, Šabaci, jarsani i Kurdi. Počinio je kršenja ljudskih prava poput napada s masovnim žrtvama, prisilnog raseljavanja, prisilnih preobraćenja, otmica, sustavnog i široko rasprostranjenog ubijanja osoba koje ne dijele ISIL-ovu ideologiju, seksualnog nasilja, uključujući seksualno ropstvo, trgovinu ljudima, kažnjavanja na temelju svojega paralelnoga pravosudnog sustava i slično.

Vojni poraz ISIL-a proglašen je u prosincu 2017. te od tada ISIL ne drži niti jedan dio iračkoga državnog područja. ISIL nastoji ostvariti prisutnost na mjestima gdje konvencionalne vojne operacije predstavljaju izazov, poput dolina, planina i pustinja u sjevernom i središnjem Iraku; njegova aktivnost u referentnom razdoblju (od

1. kolovoza 2020. do 31. listopada 2021.) zabilježena je u Anbaru, Ninivi, Erbilu, Bagdadskim pojasevima, Dijali, Kirkuku i Salah al-Dinu te osporenim područjima.

Pročitajte više u zajedničkoj analizi.

- **Plemena** u Iraku često sudjeluju u sukobima i naoružana su teškim oružjem. Kršenje plemenskih pravila može dovesti do nasilja. Mehanizmi za rješavanje plemenskih sporova mogu uključivati kršenja ljudskih prava, kao što su prakticiranje običaja *faslija* i ubojstva iz tzv. „časti”. Također postoje izvješća prema kojima plemena provode neformalne oblike pravde, osvećivanje, politička ubojstva, organiziraju nestanke kao dio provođenja plemenske pravde nad osobama osumnjičenima za pripadnost ISIL-u, te nastavljaju ometati povratak osoba za koje se smatra da su povezane s ISIL-om.

Pročitajte više u zajedničkoj analizi.

- U specifičnim situacijama, **ostali nedržavni počinitelji** proganjanja ili ozbiljnog ozljeđivanja mogu uključivati obitelj (primjerice, u slučaju nasilja u ime tzv. časti, nasilja usmjerenog na lezbijke, homoseksualce, biseksualce, transrodne, interseksualne osobe ili osobe čiji se identitet ne uklapa u binarnu klasifikaciju spola ili roda (LGBTIQ), kod sakaćenja ženskih spolnih organa, nasilje u kućanstvu), izvršitelje sakaćenja ženskih spolnih organa, zločinačke skupine i slično.

Pročitajte više u zajedničkoj analizi.

Status izbjeglice: smjernice o određenim profilima osoba

Uvodne napomene

Posljednji put ažurirano: siječanj 2021.

*Manje izmjene dodane: Lipanj 2022.

Da bi se podnositelja zahtjeva kvalificiralo kao izbjeglicu trebaju biti ispunjeni svi dijelovi definicije izbjeglice iz Direktive o kvalifikaciji:

Članak 2. točka (d) Direktive o kvalifikaciji Definicije

„Izbjeglica” je državljani treće zemlje koji je, zbog osnovanog straha od proganjanja zbog svoje rase, vjere, nacionalnosti, političkog mišljenja ili pripadnosti određenoj društvenoj skupini, izbjegao iz svoje nacionalne države te nije u mogućnosti ili se zbog takvog straha, ne želi staviti pod zaštitu te države, kao i osoba bez državljanstva koja se nalazi izvan države prethodnog uobičajenog boravišta, a koja se zbog istih gore navedenih razloga, ili zbog takvog straha, ne želi vratiti se u tu državu, te na koju se ne primjenjuje članak 12. [isključenje].

U [članku 9. Direktive o kvalifikaciji](#) opisuje se kako treba procijeniti „proganjanje”.

U [članku 10. Direktive o kvalifikaciji](#) navodi se dodatno objašnjenje različitih razloga za proganjanje (rasa, vjera, nacionalnost, političko mišljenje ili pripadnost određenoj društvenoj skupini). Kako bi se podnositelj zahtjeva kvalificirao kao izbjeglica, potrebno je uspostaviti vezu između navedenih razloga proganjanja s jedne strane i proganjanja ili izostanka zaštite s druge.

Smjernice o određenim profilima podnositelja zahtjeva na temelju njihovih osobnih karakteristika ili pripadnosti određenoj skupini (političkoj, etničkoj, vjerskoj) navedene su u nastavku.

Za svaki je zahtjev potrebno provesti individualnu procjenu. Treba uzeti u obzir individualne okolnosti podnositelja zahtjeva i relevantne informacije o zemlji podrijetla. Čimbenici koje je potrebno uzeti u obzir u takvoj procjeni mogu, primjerice, obuhvaćati:

- matično područje podnositelja zahtjeva, prisutnost mogućih počinitelja proganjanja i njihovu sposobnost ciljanja osobe koja ih zanima
- prirodu postupaka podnositelja zahtjeva (smatraju li ih počinitelji proganjanja negativnima, odnosno smatraju li počinitelji proganjanja pojedince koji sudjeluju u takvim postupcima prioritetnom metom)

- vidljivost podnositelja zahtjeva (tj. u kojoj je mjeri vjerojatno da će mogući počinitelj progonjanja znati za podnositelja zahtjeva ili ga moći identificirati), ali, imajući na umu da počinitelj progonjanja ne mora pojedinačno identificirati podnositelja zahtjeva, sve dok je njegov strah od progonjanja osnovan
- resurse dostupne podnositelju zahtjeva kako bi izbjegao progonjanje (npr. veza s moćnicima ili moćnom mrežom)
- itd.

Činjenica da je podnositelj zahtjeva već bio izložen progonjanju ili izravnim prijetnjama progonjanjem predstavlja ozbiljnu naznaku za njegov osnovani strah od progonjanja, osim ako postoje ozbiljni razlozi za vjerovati da se takvo progonjanje neće ponoviti ([članak 4. stavak 4. Direktive o kvalifikaciji](#)).

Pročitajte više u zajedničkoj analizi.

Profili osoba

Ovaj odjeljak odnosi se na neke profile iračkih podnositelja zahtjeva koji se susreću u predmetima država članica EU-a. U njemu se navode opći zaključci o ispunjavanju uvjeta za status izbjeglice navedenih profila osoba i smjernice u pogledu dodatnih okolnosti koje treba uzeti u obzir u individualnoj procjeni. Neki profili osoba dodatno su podijeljeni u potprofile, s različitim zaključcima u pogledu razine opasnosti ili osnove za progonjanje. Radi lakšeg snalaženja uvijek su navedeni odgovarajući broj profila osoba i poveznica na odgovarajući odjeljak u zajedničkoj analizi.

Zaključke u vezi sa svakim profilom osoba treba promatrati ne dovodeći u pitanje procjenu dosljednosti tvrdnji podnositelja zahtjeva.

Tijekom čitanja tablice u nastavku treba imati na umu sljedeće:

- Neki podnositelji zahtjeva mogli bi pripadati **većem broju profila osoba** uključenih u ovu smjernicu. Potrebe za zaštitom povezane sa svim takvim okolnostima treba razmotriti u cijelosti.
- Odlomci o **analizi opasnosti** usmjereni su na stupanj opasnosti i na neke od relevantnih okolnosti koje na njih utječu. Dodatne smjernice o utvrđivanju određenih postupaka kao progonjanja dostupne su u odgovarajućim odjeljcima zajedničke analize.
- U tablici u nastavku sažeti su zaključci o različitim profilima i potprofilima osoba pa tablica službenicima za predmet može poslužiti kao praktični alat. Iako su primjeri navedeni s obzirom na potprofile osoba izložene različitim opasnostima i okolnostima koje mogu povećati ili smanjiti opasnost, popis **primjera nije konačan** i treba ih uzeti u obzir uzimajući u obzir sve okolnosti pojedinog slučaja.

- **Osobe koje su pripadale određenom profilu osoba u prošlosti ili članovi obitelji** pojedinca koji pripada određenom profilu mogu imati potrebe za zaštitom slične onima koje su navedene za odgovarajući profil. To nije izričito navedeno u tablici u nastavku, no treba se uzeti u obzir u individualnoj procjeni.
- U odlomcima o **mogućoj vezi** naznačena je moguća povezanost s razlozima proganjanja u skladu s [člankom 10. Direktive o kvalifikaciji](#). U odjeljcima o zajedničkoj analizi navedene su dodatne smjernice o tome je li osnova za proganjanje vrlo vjerojatna odnosno može li biti potkrijepljena ovisno o individualnim okolnostima slučaja.
- Kod nekih profila osoba povezanost također može postojati između **nedostatka zaštite** od proganjanja i jednog ili više razloga u skladu s [člankom 10. Direktive o kvalifikaciji](#) ([članak 9. stavak 3. Direktive o kvalifikaciji](#)).

Posljednji put ažurirano: Lipanj 2022.

2.1. Osobe (za koje se smatra da su) povezane s ISIL-om

Analiza opasnosti:

U slučaju **pojedinaца (za koje se smatra da su) povezani s ISIL-om**, u pravilu je strah od proganjanja osnovan s obzirom na to da su osobe za koje se smatra da su povezane s ISIL-om prioritetna meta svih počinitelja koji pripadaju sigurnosnim snagama.

U odnosu na **članove obitelji pojedinaca (za koje se smatra da su) povezani s ISIL-om**, u individualnoj procjeni toga postoji li opravdani stupanj vjerojatnosti da je podnositelj zahtjeva suočen s proganjanjem trebalo bi uzeti u obzir okolnosti koje utječu na opasnost, primjerice:

- obiteljski status (npr. žene bez partnera ili udovice, žene koje vode kućanstvo)
- dijete s majkom bez partnera ili udovicom ili s ocem koji je stranac, mrtav ili nestao
- pripadnost određenom plemenu
- područje podrijetla
- itd.

Moguća veza: (pripisano) političko mišljenje.

* Razmatranja o [isključenju](#) mogla bi biti relevantna za ovaj profil osoba.

Pročitajte više u zajedničkoj analizi.

2.2. Arapi suniti

Posljednji put ažurirano: Lipanj 2022.

Analiza opasnosti: Činjenica da je netko Arap sunit obično sama po sebi ne predstavlja osnovani strah od proganjanja. U individualnoj procjeni toga postoji li opravdani stupanj vjerojatnosti da je podnositelj zahtjeva suočen s proganjanjem trebalo bi uzeti u obzir okolnosti koje utječu na opasnost, primjerice:

- područje podrijetla
- pleme
- dob
- spol
- itd.

U slučaju osoba za koje se smatra da su povezane s ISIL-om, vidjeti 2.1. Osobe (za koje se smatra da su) povezane s ISIL-om.

U slučaju Arapa sunita na koje može utjecati proces debaasifikacije, vidjeti 2.7. Bivši članovi stranke Baas.

Moguća veza: (pripisano) političko mišljenje (npr. pripadnost ISIL-u, stranci Baas).

U pojedinim slučajevima, rasa (etničko podrijetlo, npr. u slučaju povratka koje blokira Kurdistanska regionalna vlada) ili vjera.

Pročitajte više u zajedničkoj analizi.

2.3. Aktivisti i borci za ljudska prava te oporbeni politički aktivisti i prosvjednici

Posljednji put ažurirano: Lipanj 2022.

Analiza opasnosti: Nisu svi pojedinci koji pripadaju ovom profilu osoba suočeni sa stupnjem opasnosti potrebnim za utvrđivanje osnovanog straha od proganjanja. Okolnosti koje utječu na stupanj opasnosti mogu obuhvaćati:

- istaknutu ulogu i stupanj angažiranosti u prosvjedima
- prirodu aktivnosti
- političku ili sektašku pripadnost pojedinca
- spol
- vidljivost
- činjenicu da je osoba poznata vlastima (npr. prethodna uhićenja)

- itd.

Činjenica da je osoba sudjelovala u nekom prosvjedu u prošlosti nije sama po sebi dostatna za utvrđivanje osnovanog straha od proganjanja.

Moguća veza: (pripisano) političko mišljenje.

Pročitajte više u zajedničkoj analizi.

2.4. Novinari i medijski djelatnici

Posljednji put ažurirano: Lipanj 2022.

Analiza opasnosti: Nisu svi pojedinci koji pripadaju ovom profilu osoba suočeni sa stupnjem opasnosti potrebnim za utvrđivanje osnovanog straha od proganjanja. Okolnosti koje utječu na stupanj opasnosti mogu obuhvaćati:

- prirodu aktivnosti (tema o kojoj izvještavaju)
- političku ili sektašku pripadnost pojedinca
- spol
- vidljivost
- činjenicu da je osoba poznata vlastima
- itd.

Moguća veza: (pripisano) političko mišljenje.

Pročitajte više u zajedničkoj analizi.

2.5. Dezerteri iz oružanih snaga

Posljednji put ažurirano: siječanj 2021.

Analiza opasnosti: Smatra se da je opasnost vrlo mala. Okolnosti koje utječu na stupanj opasnosti mogu obuhvaćati:

- snage kojima je podnositelj zahtjeva pripadao
- čin/položaj podnositelja zahtjeva
- situaciju u kojoj je došlo do dezerterstva (npr. tijekom nemira ili izvanrednog stanja)
- itd.

Moguća veza: (pripisano) političko mišljenje.

* Razmatranja o [isključenju](#) mogla bi biti relevantna za ovaj osoba.

Pročitajte više u zajedničkoj analizi.

2.6. Osobe kojima su oružane skupine pristupile u svrhu novačenja

Posljednji put ažurirano: siječanj 2021.

Analiza opasnosti: Opasnost za pojedinca osnovana je samo u izvanrednim slučajevima. Okolnosti koje utječu na stupanj opasnosti mogu obuhvaćati:

- spol
- područje podrijetla
- etničku/vjersku pripadnost (npr. Kurdi za PKK, Arapi suniti za ISIL)
- dob
- prisutnost/utjecaj oružanih skupina
- itd.

Moguća veza: Iako opasnost od prisilnog novačenja kao takva općenito ne može upućivati na osnovu za proganjanje, posljedice odbijanja mogle bi, ovisno o individualnim okolnostima, potkrijepiti takvu povezanost, među ostalim razlozima, s (pripisanim) političkim mišljenjem.

* Razmatranja o [isključenju](#) mogla bi biti relevantna za ovaj osoba.

Pročitajte više u zajedničkoj analizi.

2.7. Bivši članovi stranke Baas

Posljednji put ažurirano: siječanj 2021.

Analiza opasnosti: Opasnost od proganjanja za redovnog člana stranke Baas u pravilu je minimalna i ovisi o specifičnim individualnim okolnostima. Okolnosti koje utječu na stupanj opasnosti mogu obuhvaćati:

- javnu podršku ideologiji stranke Baas
- obnašanje visoke funkcije u stranci u prošlosti
- pripadnost vojnim i policijskim snagama za vrijeme vladavine Saddama Husseina
- rad u obavještajnim službama za vrijeme režima Saddama Husseina
- moguću (smatra se da postoji) povezanost s ISIL-om
- itd.

Vidjeti također 2.1. Osobe (za koje se smatra da su) povezane s ISIL-om i 2.2. Arapi suniti.

Moguća veza: (pripisano) političko mišljenje.

* Razmatranja o [isključenju](#) mogla bi biti relevantna za ovaj profil osoba.

Pročitajte više u zajedničkoj analizi.

2.8. Pripadnici

Iračkih
sigurnosnih
snaga (ISF),
Popularnih
mobilizacijskih
snaga (PMF),
Pešmerga i
lokalne policije

Posljednji put ažurirano: siječanj 2021.

*Manje izmjene dodane: Lipanj 2022.

Analiza opasnosti: Nisu svi pojedinci koji pripadaju ovom profilu osoba suočeni sa stupnjem opasnosti potrebnim za utvrđivanje osnovanog straha od proganjanja. Okolnosti koje utječu na stupanj opasnosti mogu obuhvaćati:

- područje rada i podrijetla (blizina područjima gdje ISIL nastavlja djelovati)
- vidljivost podnositelja zahtjeva
- položaj unutar organizacije
- vrijeme koje je prošlo od napuštanja snaga
- osobni antagonizam
- itd.

Moguća veza: (pripisano) političko mišljenje.

* Razmatranja o [isključenju](#) mogla bi biti relevantna za ovaj profil osoba.

Pročitajte više u zajedničkoj analizi.

2.9. Pojedinci za koje se smatra da se protive ISIL-u

Posljednji put ažurirano: siječanj 2021.

Analiza opasnosti: Nisu svi pojedinci koji pripadaju ovom profilu osoba suočeni sa stupnjem opasnosti potrebnim za utvrđivanje osnovanog straha od proganjanja. Okolnosti koje utječu na stupanj opasnosti mogu obuhvaćati:

- područje rada i podrijetla (područja gdje ISIL nastavlja djelovati)
- plemensku pripadnost i odnos plemena prema ISIL-u
- vidljivost podnositelja zahtjeva
- položaj unutar zajednice
- javno iznošenje podrške vladi ili osuđivanje postupanja ISIL-a
- osobni antagonizam

- itd.

S obzirom na to da je operativna sposobnost ISIL-a bitno smanjena, prijetnja koju ISIL predstavlja za pojedince iz ovog profila osoba sada je manja nego prijašnjih godina.

Moguća veza: (pripisano) političko mišljenje ili vjera (npr. kada ISIL iznese optužbu da je osoba *takfir*).

Pročitajte više u zajedničkoj analizi.

2.10. Osobe (za koje se smatra da su) suradnici zapadnih oružanih snaga, organizacija ili kompanija

Posljednji put ažurirano: siječanj 2021.

*Manje izmjene dodane: Lipanj 2022.

Analiza opasnosti: Nisu svi pojedinci koji pripadaju ovom profilu osoba suočeni sa stupnjem opasnosti potrebnim za utvrđivanje osnovanog straha od proganjanja. U individualnoj procjeni toga postoji li opravdani stupanj vjerojatnosti da je podnositelj zahtjeva suočen s proganjanjem trebalo bi uzeti u obzir okolnosti koje utječu na opasnost, primjerice:

- prirodu i trajanje zanimanja (npr. prevoditelji)
- vidljivost zanimanja
- prethodne prijetnje
- itd.

Moguća veza: (pripisano) političko mišljenje ili vjera (npr. u slučaju prevoditelja).

Pročitajte više u zajedničkoj analizi.

2.11. Humanitarni djelatnici

Posljednji put ažurirano: siječanj 2021.

Analiza opasnosti: Nisu svi pojedinci koji pripadaju ovom profilu osoba suočeni sa stupnjem opasnosti potrebnim za utvrđivanje osnovanog straha od proganjanja. Okolnosti koje utječu na stupanj opasnosti mogu obuhvaćati:

- spol (vidjeti također 2.16.4. Žene koje djeluju u javnoj sferi)
- prirodu aktivnosti (npr. pružanje pomoći ženama i djeci povezanim s ISIL-om, vidjeti također 2.1. Osobe (za koje se smatra da su) povezane s ISIL-om)
- regiju rada/aktivnosti
- itd.

Moguća veza: (pripisano) političko mišljenje ili vjera (npr. kada ISIL iznese optužbu da je osoba *takfir*).

Pročitajte više u zajedničkoj analizi.

2.12. LGBTIQ osobe

Posljednji put ažurirano: siječanj 2021.

Analiza opasnosti: Strah od proganjanja u pravilu je osnovan.

Moguća veza: pripadnost određenoj društvenoj skupini.

Pročitajte više u zajedničkoj analizi.

2.13. Pojedinci za koje se smatra da krše moralne zakone

Posljednji put ažurirano: Lipanj 2022.

Analiza opasnosti: Nisu svi pojedinci koji pripadaju ovom profilu osoba suočeni sa stupnjem opasnosti potrebnim za utvrđivanje osnovanog straha od proganjanja. Okolnosti koje utječu na stupanj opasnosti mogu obuhvaćati:

- prekršene moralne ili društvene norme
- spol (opasnost je veća za žene)
- konzervativno okruženje
- područje podrijetla
- percepciju koju obitelj ili društvo ima u pogledu tradicionalnih rodni uloga
- itd.

Moguća veza: vjera (npr. brakovi sklopljeni između pripadnika različitih sekta odnosno etničkih skupina, kao i u pojedinim slučajevima osobe na meti šijitskih naoružanih skupina), pripadnost određenoj društvenoj skupini ili rasi (etničko podrijetlo).

Pročitajte više u zajedničkoj analizi.

2.14. Pojedinci za koje se smatra da su počinili bogohuljenje ili apostaziju

Posljednji put ažurirano: Lipanj 2022.

Analiza opasnosti: Strah od proganjanja u pravilu je osnovan.

Međutim, u procjeni opasnosti trebali bi se uzeti u obzir vjerski odnosno nevjerski običaji koje podnositelj zahtjeva prakticira i izlažu li ga oni stvarnoj opasnosti, uzimajući pritom također u obzir njegovu matičnu regiju (opasnost je obično manja u Iračkoj regiji Kurdistan), obitelj i etničku pripadnost, spol itd.

Vidjeti također **2.15. Vjerske i etničke manjine te osobe bez državljanstva.**

Moguća veza: vjera.

Pročitajte više u zajedničkoj analizi.

2.15.1. Turkmenistanci

Posljednji put ažurirano: Lipanj 2022.

Analiza opasnosti: Nisu svi pojedinci koji pripadaju ovom profilu osoba suočeni sa stupnjem opasnosti potrebnim za utvrđivanje osnovanog straha od proganjanja. Okolnosti koje utječu na stupanj opasnosti mogu obuhvaćati:

- područje podrijetla (npr. Turkmenistanci šijiti u područjima gdje ISIL nastavlja djelovati)
- smatra se da postoji povezanost s ISIL-om (osobito za Turkmenistance sunita)
- vjeru
- spol
- itd.

Moguća veza: rasa (etničko podrijetlo) ili vjera.

U nekim slučajevima, osobito za Turkmenistance sunita, (pripisano) političko mišljenje.

* Razmatranja o [isključenju](#) mogla bi biti relevantna za ovaj profil osoba, osobito za Turkmenistance koji su povezani s Kurdistanskom radničkom strankom, Popularnim mobilizacijskim snagama ili ISIL-om.

Pročitajte više u zajedničkoj analizi.

2.15.2. Jazidi

Posljednji put ažurirano: Lipanj 2022.

Analiza opasnosti: Nisu svi pojedinci koji pripadaju ovom profilu osoba suočeni sa stupnjem opasnosti potrebnim za utvrđivanje osnovanog straha od proganjanja. Okolnosti koje utječu na stupanj opasnosti mogu obuhvaćati:

- područje podrijetla (npr. jazidi u područjima gdje ISIL nastavlja djelovati)
- identifikacijske isprave odnosno njihovo neposjedovanje
- spol
- itd.

Moguća veza: vjera, rasa ili nacionalnost.

* Razmatranja o [isključenju](#) mogla bi biti relevantna za ovaj profil osoba, osobito u slučaju pripadnika jazidske naoružane skupine.

Pročitajte više u zajedničkoj analizi.

2.15.3. Kršćani

Posljednji put ažurirano: Lipanj 2022.

Analiza opasnosti: Nisu svi pojedinci koji pripadaju ovom profilu osoba suočeni sa stupnjem opasnosti potrebnim za utvrđivanje osnovanog straha od proganjanja. Okolnosti koje utječu na stupanj opasnosti mogu obuhvaćati:

- područje podrijetla (npr. kršćani u područjima gdje ISIL nastavlja djelovati izloženi su većoj opasnosti, dok je opasnost u Iračkoj regiji Kurdistan manja)
- spol
- itd.

Moguća veza: vjera.

Pročitajte više u zajedničkoj analizi.

2.15.4. Šabaci

Posljednji put ažurirano: siječanj 2021.

Analiza opasnosti: Nisu svi pojedinci koji pripadaju ovom profilu osoba suočeni sa stupnjem opasnosti potrebnim za utvrđivanje osnovanog straha od proganjanja. Okolnosti koje utječu na stupanj opasnosti mogu obuhvaćati:

- područje podrijetla
- itd.

Moguća veza: rasa ili vjera (u odnosu na proganjanje koje provodi ISIL).

Pročitajte više u zajedničkoj analizi.

2.15.5. Jarsani (Kaka'i)

Posljednji put ažurirano: siječanj 2021.

Analiza opasnosti: Nisu svi pojedinci koji pripadaju ovom profilu osoba suočeni sa stupnjem opasnosti potrebnim za utvrđivanje osnovanog straha od proganjanja. Okolnosti koje utječu na stupanj opasnosti mogu obuhvaćati:

- područje podrijetla (veća opasnost u područjima gdje ISIL nastavlja djelovati, manja opasnost u Iračkoj regiji Kurdistan)
- itd.

Moguća veza: rasa ili vjera.

Pročitajte više u zajedničkoj analizi.

2.15.6. Sabejci- mandejci

Posljednji put ažurirano: siječanj 2021.

*Manje izmjene dodane: Lipanj 2022.

Analiza opasnosti: Nisu svi pojedinci koji pripadaju ovom profilu osoba suočeni sa stupnjem opasnosti potrebnim za utvrđivanje osnovanog straha od proganjanja. Okolnosti koje utječu na stupanj opasnosti mogu obuhvaćati:

- područje podrijetla (manja opasnost u Iračkoj regiji Kurdistan)
- jezik
- spol
- zanimanje
- itd.

Moguća veza: vjera ili rasa (osobito u Iračkoj regiji Kurdistan).

Pročitajte više u zajedničkoj analizi.

2.15.7. Baha'i

Posljednji put ažurirano: siječanj 2021.

*Manje izmjene dodane: Lipanj 2022.

Analiza opasnosti: Nisu svi pojedinci koji pripadaju ovom profilu osoba suočeni sa stupnjem opasnosti potrebnim za utvrđivanje osnovanog straha od proganjanja. Okolnosti koje utječu na stupanj opasnosti mogu obuhvaćati:

- identifikacijske isprave odnosno njihovo neposjedovanje
- apatridnost
- područje podrijetla
- itd.

Moguća veza: vjera.

Pročitajte više u zajedničkoj analizi.

2.15.8. Biduni (Bidoon)

Posljednji put ažurirano: siječanj 2021.

Analiza opasnosti: Nisu svi pojedinci koji pripadaju ovom profilu osoba suočeni sa stupnjem opasnosti potrebnim za utvrđivanje osnovanog straha od proganjanja. Okolnosti koje utječu na stupanj opasnosti mogu obuhvaćati:

- identifikacijske isprave odnosno njihovo neposjedovanje
- apatridnost
- područje podrijetla
- itd.

Moguća veza: rasa ili nacionalnost().

Pročitajte više u zajedničkoj analizi.

2.15.9. Faili Kurdi

Posljednji put ažurirano: siječanj 2021.

Analiza opasnosti: Nisu svi pojedinci koji pripadaju ovom profilu osoba suočeni sa stupnjem opasnosti potrebnim za utvrđivanje osnovanog straha od proganjanja. Okolnosti koje utječu na stupanj opasnosti mogu obuhvaćati:

- identifikacijske isprave odnosno njihovo neposjedovanje
- apatridnost
- područje podrijetla (na jugu Iraka, područja gdje ISIL nastavlja djelovati)
- itd.

Moguća veza: rasa, vjera i nacionalnost (apatridnost).

Pročitajte više u zajedničkoj analizi.

2.15.10. Palestinci

Posljednji put ažurirano: Lipanj 2022.

Analiza opasnosti: Nisu svi pojedinci koji pripadaju ovom profilu osoba suočeni sa stupnjem opasnosti potrebnim za utvrđivanje osnovanog straha od proganjanja. Okolnosti koje utječu na stupanj opasnosti mogu obuhvaćati:

- područje uobičajenog boravišta
- (smatra se da postoje) veze s bivšim režimom ili (sunitskim) militantnim skupinama
- identifikacijske isprave odnosno njihovo neposjedovanje
- itd.

Moguća veza: nacionalnost (apatridnost), (pripisano) političko mišljenje (smatra se da postoji podrška sunitskim naoružanim skupinama ili ISIL-u, vidjeti također 2.1. Osobe (za koje se smatra da su) povezane s ISIL-om).

Pročitajte više u zajedničkoj analizi.

2.16. Žene

2.16.1. Nasilje nad ženama i djevojčicama: pregled

Posljednji put ažurirano: Lipanj 2022.

Analiza opasnosti: Nisu sve žene i djevojčice suočene sa stupnjem opasnosti potrebnim za utvrđivanje osnovanog straha od proganjanja u

vezi s nasiljem. Okolnosti koje utječu na stupanj opasnosti mogu obuhvaćati:

- percepciju tradicionalnih rodni uloga u obitelji
- lošu društveno-ekonomsku situaciju
- područje podrijetla
- utjecaj plemena
- itd.

Moguća veza: pripadnost određenoj društvenoj skupini (npr. žene koje su bile žrtve seksualnog zlostavljanja, žene koje su napustile nasilnog supruga).

Pročitajte više u zajedničkoj analizi.

2.16.2. Prisilni brak i brak s djetetom

Posljednji put ažurirano: Lipanj 2022.

Analiza opasnosti: Nisu sve žene i djevojčice suočene sa stupnjem opasnosti potrebnim za utvrđivanje osnovanog straha od proganjanja u vezi s prisilnim brakom i brakom s djetetom. Okolnosti koje utječu na stupanj opasnosti mogu obuhvaćati:

- mladu dob
- područje podrijetla (što posebice pogađa ruralna područja)
- percepciju tradicionalnih rodni uloga u obitelji
- lošu društveno-ekonomsku situaciju obitelji
- život u situaciji u kojoj je osoba interno raseljena
- itd.

Moguća veza: pripadnost određenoj društvenoj skupini (npr. žene koje su odbile sklopiti prisilni ili brak prije punoljetnosti).

Pročitajte više u zajedničkoj analizi.

2.16.3. Sakaćenje ženskih spolnih organa

Posljednji put ažurirano: siječanj 2021.

Analiza opasnosti: Nisu sve žene i djevojčice suočene sa stupnjem opasnosti potrebnim za utvrđivanje osnovanog straha od proganjanja u

vezi sa sakaćenjem ženskih spolnih organa. Okolnosti koje utječu na stupanj opasnosti mogu obuhvaćati:

- mladu dob
- područje podrijetla (što posebice pogađa Iračku regiju Kurdistan)
- etničko podrijetlo (osobito utječe na kurdske djevojčice)
- vjeru (najčešće među sunitima)
- percepciju tradicionalnih rodni uloga u obitelji
- stupanj obrazovanja
- lokalnu moć/utjecaj (potencijalnog) supruga i njegove obitelji ili mreže
- itd.

Moguća veza: pripadnost određenoj društvenoj skupini.

Pročitajte više u zajedničkoj analizi.

2.16.4. Žene koje djeluju u javnoj sferi

Posljednji put ažurirano: Lipanj 2022.

Analiza opasnosti: Nisu sve žene suočene sa stupnjem opasnosti koji je potreban za utvrđivanje osnovanog straha od proganjanja u vezi s djelovanjem u javnoj sferi. Okolnosti koje utječu na stupanj opasnosti mogu obuhvaćati:

- područje podrijetla
- konzervativno okruženje
- vidljivost podnosioca zahtjeva (npr. priroda posla, javne izjave koje počinitelj proganjanja doživljava negativno)
- percepciju koju obitelj ili mreža ima u pogledu tradicionalnih rodni uloga
- itd.

Moguća veza: (pripisano) političko mišljenje ili vjera, pripadnost određenoj društvenoj skupini (žene koje rade na poslovima koji se smatraju neprihvatljivim sa stajališta tradicionalnih rodni uloga).

Pročitajte više u zajedničkoj analizi.

2.16.5. Žene za koje se smatra da su prekršile moralne zakone

Vidjeti profil osoba **2.13. Pojedinci za koje se smatra da krše moralne zakone.**

Pročitajte više u zajedničkoj analizi.

2.16.6. Žene za koje se smatra da su povezane s ISIL-om

Vidjeti profil osoba **2.1. Osobe (za koje se smatra da su) povezane s ISIL-om**.

Pročitajte više u zajedničkoj analizi.

2.16.7. Žene bez partnera i žene koje vode kućanstvo

Posljednji put ažurirano: Lipanj 2022.

Analiza opasnosti: Nisu sve žene bez partnera i žene koje vode kućanstva suočene sa stupnjem opasnosti koji je potreban za utvrđivanje osnovanog straha od proganjanja. Okolnosti koje utječu na stupanj opasnosti mogu obuhvaćati:

- osobni status
- područje podrijetla i mjesto boravišta (npr. kampovi za interno raseljene osobe)
- percepciju tradicionalnih rodni uloga u obitelji ili zajednici
- gospodarsku situaciju
- obrazovanje
- itd.

Moguća veza: pripadnost određenoj društvenoj skupini (npr. rastavljene žene ili udovice).

Pročitajte više u zajedničkoj analizi.

2.17. Djeca

2.17.1. Nasilje nad djecom: pregled

Posljednji put ažurirano: siječanj 2021.

Analiza opasnosti: Nisu sva djeca suočena sa stupnjem opasnosti koji je potreban za utvrđivanje osnovanog straha od proganjanja u vezi s nasiljem. Okolnosti koje utječu na stupanj opasnosti mogu obuhvaćati:

- spol (dječaci i djevojčice mogu se suočavati s različitim opasnostima)
- smatra se da postoji povezanost s ISIL-om (vidjeti profil osoba 2.1. Osobe (za koje se smatra da su) povezane s ISIL-om)
- dob
- percepciju tradicionalnih rodni uloga u obitelji
- lošu društveno-ekonomsku situaciju djeteta i obitelji
- itd.

Moguća veza: (pripisano) političko mišljenje (npr. smatra se da postoji veza s oružanim skupinama), vjera (npr. kada su počinitelji proganjanja ekstremističke skupine) ili pripadnost određenoj društvenoj skupini (npr. djeca koja su žrtve seksualnog zlostavljanja).

Pročitajte više u zajedničkoj analizi.

2.17.2. Brak s djetetom

Vidjeti **2.16.2. Prisilni brak i brak s djetetom** u sklopu profila osoba **2.16. Žene**.

2.17.3 Sakaćenje ženskih spolnih organa

Vidjeti **2.16.3. Sakaćenje ženskih spolnih organa** u sklopu profila osoba **2.16. Žene**.

2.17.4. Dječji rad i trgovina djecom

Posljednji put ažurirano: siječanj 2021.

Analiza opasnosti: Nisu sva djeca suočena sa stupnjem opasnosti koji je potreban za utvrđivanje osnovanog straha od proganjanja u vezi s dječjim radom ili trgovinom djecom. Okolnosti koje utječu na stupanj opasnosti mogu obuhvaćati:

- dob
- spol
- loš društveno-ekonomski status djeteta i njegove obitelji
- situaciju u kojoj je osoba interno raseljena
- itd.

Moguća veza: Trebalo bi uzeti u obzir individualne okolnosti djeteta kako bi se utvrdilo postoji li povezanost s osnovnom za proganjanje.

Pročitajte više u zajedničkoj analizi.

2.17.5. Novačenje djece

Posljednji put ažurirano: siječanj 2021.

*Manje izmjene dodane: Lipanj 2022.

Analiza opasnosti: Strah od proganjanja osnovan je samo u izvanrednim slučajevima. Okolnosti koje utječu na stupanj opasnosti mogu obuhvaćati:

- spol
- područje podrijetla, etničku/vjersku pripadnost (npr. Kurdi za PKK, Arapi suniti za ISIL)
- dob (adolescenti)
- činjenicu da je osoba interno raseljena
- prisutnost/utjecaj oružanih skupina
- itd.

Moguća veza: Trebalo bi uzeti u obzir individualne okolnosti djeteta kako bi se utvrdilo postoji li povezanost s osnovom za proganjanje.

Pročitajte više u zajedničkoj analizi.

2.17.6. Obrazovanje djece, posebno djevojčica

Posljednji put ažurirano: siječanj 2021.

Analiza opasnosti: Nisu sva djeca suočena sa stupnjem opasnosti potrebnim za utvrđivanje osnovanog straha od proganjanja u slučajevima namjernog ograničavanja pristupa obrazovanju. Okolnosti koje utječu na stupanj opasnosti mogu obuhvaćati:

- identifikacijske isprave odnosno njihovo neposjedovanje
- etničko-vjersku pripadnost
- spol (djevojčice su izložene većoj opasnosti)
- invaliditet
- dob
- percepciju tradicionalnih rodni uloga u obitelji
- lošu društveno-ekonomsku situaciju djeteta i obitelji
- područje podrijetla
- itd.

Moguća veza: Trebalo bi uzeti u obzir individualne okolnosti djeteta. Primjerice, kada nadležne vlasti odbiju izdati identifikacijske isprave zbog

pripadnosti manjinskoj skupini, moglo bi se primijeniti čimbenik nacionalnosti ili rase.

Pročitajte više u zajedničkoj analizi.

2.17.7. Djeca rođena pod vladavinom ISIL-a koja nemaju građanske isprave

Posljednji put ažurirano: Lipanj 2022.

Analiza opasnosti: Nisu sva djeca suočena sa stupnjem opasnosti potrebnim za utvrđivanje osnovanog straha od proganjanja u slučajevima namjernog ograničavanja pristupa ispravama. Okolnosti koje utječu na stupanj opasnosti mogu obuhvaćati:

- majku bez partnera ili udovicu
- oca koji je stranac, mrtav ili nestao
- itd.

Moguća veza: pripadnost određenoj društvenoj skupini.

Pročitajte više u zajedničkoj analizi.

2.17.8. Djeca bez skrbnika

Posljednji put ažurirano: siječanj 2021.

Analiza opasnosti: Nisu sva djeca suočena sa stupnjem opasnosti potrebnim za utvrđivanje osnovanog straha od proganjanja u slučajevima nepostojanja skrbnika. Okolnosti koje utječu na stupanj opasnosti mogu obuhvaćati:

- identifikacijske isprave odnosno njihovo neposjedovanje
- činjenicu je li poznat identitet roditelja
- dijete je rođeno kao posljedica zabranjenih seksualnih odnosa
- područje podrijetla
- vjeru
- etničko podrijetlo
- itd.

Moguća veza: pripadnost određenoj društvenoj skupini (npr. napuštena djeca ili djeca čiji su roditelji nepoznati).

Pročitajte više u zajedničkoj analizi.

2.18. Osobe s invaliditetom i osobe s teškim zdravstvenim problemima

Posljednji put ažurirano: siječanj 2021.

*Manje izmjene dodane: Lipanj 2022.

Analiza opasnosti: Nepostojanje osoblja i odgovarajuće infrastrukture za prikladnu skrb o potrebama osoba s (teškim) zdravstvenim problemima ne zadovoljava uvjet iz članka 6. Direktive o kvalifikaciji u vezi s postojanjem počinitelja proganjanja ili ozbiljnog ozljeđivanja, osim ako im je zdravstvena skrb namjerno uskraćena.

U slučaju **osoba s mentalnim i tjelesnim poteškoćama**, nisu svi pojedinci koji pripadaju ovom profilu osoba suočeni sa stupnjem opasnosti potrebnim za utvrđivanje osnovanog straha od proganjanja. Okolnosti koje utječu na stupanj opasnosti mogu obuhvaćati:

- dob
- prirodu i vidljivost mentalnog ili tjelesnog invaliditeta
- negativnu percepciju obitelji prema takvim osobama
- itd.

Moguća veza: pripadnost određenoj društvenoj skupini (npr. osobe s vidljivim mentalnim invaliditetima).

Pročitajte više u zajedničkoj analizi.

2.19. Osobe koje sudjeluju i na koje utječe krvna osveta u kontekstu plemenskog sukoba

Posljednji put ažurirano: Lipanj 2022.

Analiza opasnosti: Nisu svi pojedinci koji pripadaju ovom profilu osoba suočeni sa stupnjem opasnosti potrebnim za utvrđivanje osnovanog straha od proganjanja. Okolnosti koje utječu na stupanj opasnosti mogu obuhvaćati:

- intenzitet krvne osvete
- mogućnost rješavanja sukoba
- etničko podrijetlo i vjeroispovijest plemena
- plemenski socijalni status
- područje podrijetla (područje gdje je vladavina prava slaba, urbano ili ruralno područje)
- itd.

Moguća veza: rasa (podrijetlo, u odnosu na pripadnike plemena).

* Razmatranja o [isključenju](#) mogla bi biti relevantna za ovaj profil osoba.

Pročitajte više u zajedničkoj analizi.

2.20. Pojedinci optuženi za obična kaznena djela

Posljednji put ažurirano: siječanj 2021.

Analiza opasnosti: Nisu svi pojedinci koji pripadaju ovom profilu osoba suočeni sa stupnjem opasnosti potrebnim za utvrđivanje osnovanog straha od proganjanja. Okolnosti koje utječu na stupanj opasnosti mogu obuhvaćati:

- područje podrijetla podnositelja zahtjeva i prevladavajuće pravosudne mehanizme
- prirodu kaznenog djela zbog kojeg podnositelj podliježe kaznenom progonu
- propisanu kaznu
- spol podnositelja zahtjeva
- itd.

Moguća veza: U pravilu ne postoji osnova za proganjanje navedena u Konvenciji. Ovime se ne dovodi u pitanje procjena u slučajevima kada je proganjanje motivirano, pokrenuto ili vođeno na diskriminirajućoj osnovi koja je povezana s osnovom za proganjanje navedenoj u Konvenciji.

* Razmatranja o [isključenju](#) mogla bi biti relevantna za ovaj profil osoba.

Pročitajte više u zajedničkoj analizi.

Supsidijarna zaštita

Članak 15. točka (a) Direktive o kvalifikaciji

Smrtna kazna ili smaknuće

Posljednji put ažurirano: Lipanj 2019.

Smrtna kazna propisana je iračkim Kaznenim zakonom br. 11 iz 1969., Zakonom o suzbijanju terorizma, Vojnim kaznenim zakonom i Kaznenim zakonom za snage unutarnje sigurnosti iz 2008. U skladu s iračkim Ustavom iz 2005., smrtne kazne „koje izdaju nadležni sudovi” potvrđuje predsjednik.

Zločini za koje je u Iraku propisana smrtna kazna uključuju kaznena djela protiv unutarnje ili vanjske sigurnosti i državnih ustanova, djela poput terorizma, otmice, silovanja, trgovine drogom koja je dovela do smrtnih ishoda, prostitucije, „teškog” ubojstva i trgovine ljudima koja je dovela do smrtnih ishoda i slično.

Irak i dalje provodi smrtnu kaznu i jedna je od tri bliskoistočne zemlje s najvećim brojem slučajeva izricanja i izvršenja smaknuća. Smrtna kazna izvršava se vješanjem.

U područjima pod ISIL-ovom kontrolom, smrtna kazna je, primjerice, propisana za odbijanje priključivanja njihovom pokretu ili za kršenje moralnih zakona, i to na način na koji ih propisuje ISIL u skladu sa svojim strogim tumačenjem šerijatskog prava. To uključuje smaknuća, što je obuhvaćeno primjenom [članka 15. točke \(a\) Direktive o kvalifikaciji](#).

Neki profili podnositelja zahtjeva iz Iraka mogu biti izloženi opasnosti od smrtne kazne ili smaknuća. U takvim bi slučajevima mogla postojati osnova za proganjanje navedena u Konvenciji (vidjeti, primjerice, profil osoba [2.1. Osobe \(za koje se smatra da su\) povezane s ISIL-om](#)).

Kada ne postoji osnova za proganjanje u okviru definicije izbjeglice (primjerice, u nekim slučajevima iz odjeljka [2.20. Pojedinci optuženi za obična kaznena djela](#)), potrebno je razmotriti potrebu za supsidijarnom zaštitom u skladu s [člankom 15. točkom \(a\) Direktive o kvalifikaciji](#).

Imajte na umu da bi razmatranja o [isključenju](#) mogla biti relevantna.

Pročitajte više u zajedničkoj analizi.

Članak 15. točka (b) Direktive o kvalifikaciji

Mučenje ili nečovječno ili ponižavajuće postupanje ili kažnjavanje

Posljednji put ažurirano: Lipanj 2019.

Kao što je navedeno u poglavlju o [statusu izbjeglice](#), određeni profili podnositelja zahtjeva iz Iraka mogu biti izloženi opasnosti od mučenja ili nečovječnog ili ponižavajućeg postupanja ili kažnjavanja. U tim slučajevima često postoji osnova za proganjanje u okviru definicije izbjeglice pa bi se takvi pojedinci mogli kvalificirati kao izbjeglice. Međutim, s obzirom na slučajeve u kojima ne postoji osnova za proganjanje navedena u Konvenciji potrebno je razmotriti potrebu za supsidijarnom zaštitom u skladu s [člankom 15. točkom \(b\) Direktive o kvalifikaciji](#).

Pri razmatranju potrebe za zaštitom u skladu s [člankom 15. točkom \(b\) Direktive o kvalifikaciji](#) potrebno je uzeti u obzir sljedeće okolnosti:

- Nedostupnost zdravstvene zaštite i društveno-ekonomski uvjeti:** Važno je napomenuti da ozbiljno ozljeđivanje mora biti oblik ponašanja počinitelja ([članak 6. Direktive o kvalifikaciji](#)). Sama po sebi, opća nedostupnost zdravstvene skrbi, obrazovanja ili drugih društveno-ekonomskih elemenata (npr. situacija interno raseljenih osoba, otežano pronalaženje načina za osiguranje osnovnih životnih potreba, smještaj) nisu čimbenici obuhvaćeni nečovječnim ili ponižavajućim postupanjem na temelju [članka 15. točke \(b\) Direktive o kvalifikaciji](#), osim ako postoji namjera na strani počinitelja, kao što je namjerno uskraćivanje odgovarajuće zdravstvene skrbi podnositelju zahtjeva.
- Nasilna kaznena djela:** Kriminalne mreže u Iraku iskorištavaju djecu za trgovinu drogom i prodaju droge (dilanje), a migrante za prisilni rad. Postoje izvješća da počinitelji poput Popularnih mobilizacijskih snaga i plemena također sudjeluju u kriminalu. Povod za kaznena djela s elementima nasilja (kriminalno nasilje) obično pronalazimo u financijskoj dobiti i borbama za prevlast. Kada ne postoji osnova za proganjanje u okviru definicije izbjeglice, opasnost od kaznenih djela poput ubojstava, oružanih pljački, otmica, uništavanja imovine, iznude, prisilnog rada, novačenja djece, trgovine u svrhu seksualnog iskorištavanja itd. može biti obuhvaćena [člankom 15. točkom \(b\) Direktive o kvalifikaciji](#). *Persons living with disabilities and persons with severe medical issues*
- Proizvoljna uhićenja, nezakoniti pritvor i zatvorski uvjeti:** Posebnu pozornost treba posvetiti pojavama proizvoljnih uhićenja i nezakonitog pritvora, kao i zatvorskim uvjetima. Pri procjeni uvjeta pritvora u obzir se, primjerice, mogu uzeti sljedeći elementi (kumulativno): broj osoba lišenih slobode u ograničenom prostoru, prikladnost sanitarnih prostorija, grijanje, rasvjeta, uvjeti za spavanje, hrana, rekreacija ili kontakt s vanjskim svijetom itd.

U izvješćima se spominju proizvoljna uhićenja, produljeni pritvor, uključujući u tajnim ustanovama za zadržavanje, kao i široko rasprostranjeno mučenje, osobito osumnjičenika za terorizam. Misija Ujedinjenih naroda za pomoć Iraku (UNAMI) opisuje

ustanove za zadržavanje kao ozbiljno prenapučene i sa slabom infrastrukturom, što se također odnosi na ustanove za maloljetnike, pri čemu djeca također nisu uvijek odvojena od punoljetnih pritvorenika. Mučenje je prema izvješćima praksa koja je još uvijek u širokoj upotrebi u policijskim istražnim zatvorima (pritvoru), ćelijama za ispitivanje i u zatvorima. Osumnjičenici ISIL-a u pritvoru podvrgavaju se postupcima poput elektrošokova, zatvaranja u samicu i prelaćivanja koje vrše istražitelji. Postoje izvješća o smrtnim slučajevima u istražnom zatvoru nakon mučenja ili zlostavljanja. Međunarodne skupine za ljudska prava dokumentirale su široki raspon mučenja i zlostavljanja u ustanovama za zadržavanje kojima upravlja Ministarstvo unutarnjih poslova i, u manjoj mjeri, ustanovama Ministarstva obrane, kao i ustanovama kojima upravlja Kurdistanska regionalna vlada. Pristup lokalnih i međunarodnih organizacija ustanovama za zadržavanje u Iračkoj regiji Kurdistan u bitnoj je mjeri ograničen, što promatranje situacije čini skoro nemogućim.

Nadalje, može se procijeniti da u slučajevima kada su kazneni progon ili kazna krajnje nepravedni ili nerazmjerni, ili kada se osoba podvrgava zatvorskim uvjetima koji nisu u skladu s poštovanjem ljudskog dostojanstva, može doći do situacije ozbiljnog ozljeđivanja u skladu s [člankom 15. točkom \(b\) Direktive o kvalifikaciji](#). Kada ne postoji povezanost s osnovom za proganjanje, ovaj oblik postupanja može biti obuhvaćen [člankom 15. točkom \(b\) Direktive o kvalifikaciji](#)

Imajte na umu da bi razmatranja o [isključenju](#) mogla biti relevantna.

Pročitajte više u zajedničkoj analizi.

Članak 15. točka (c) Direktive o kvalifikaciji

Ozbiljna i individualna prijetnja životu ili osobi civila zbog općeg nasilja u situacijama međunarodnog ili unutarnjeg oružanog sukoba

Posljednji put ažurirano: Lipanj 2022.

Elementi potrebni za primjenu [članka 15. točke \(c\) Direktive o kvalifikaciji](#) jesu:

Slika 2. Članak 15. točka (c) Direktive o kvalifikaciji: elementi procjene

Za primjenu [članka 15. točke \(c\) Direktive o kvalifikaciji](#), prethodno navedeni elementi moraju biti kumulativno utvrđeni.

Pročitajte više u zajedničkoj analizi.

U nastavku slijedi sažetak relevantnih zaključaka o situaciji u Iraku:

- a. Oružani sukob:** U Iraku postoji više međusobno povezanih, nemeđunarodnih (unutarnjih) oružanih sukoba, s tim da je najistaknutiji onaj između iračke vlade i ISIL-a. Na određene dijelove Iraka također utječe međunarodni oružani sukob s Turskom s obzirom na to da se sukob između Turske i Kurdistanske radničke stranke iz Turske prelio na sjeverno državno područje Iraka. U odjeljku Opće nasilje, koji se nalazi u nastavku, navedene su daljnje smjernice u odnosu na geografski opseg oružanih sukoba na iračkom državnom području.

Pročitajte više u zajedničkoj analizi.

- b. Civil:** [Članak 15. točka \(c\) Direktive o kvalifikaciji](#) primjenjuje se na osobu koja nije pripadnik nijedne od strana u sukobu i ne sudjeluje u neprijateljstvima, što može uključivati bivše borce koji su se istinski i trajno odrekli oružanih aktivnosti. Zahtjeve osoba pod sljedećim profilima treba pažljivo razmotriti. Individualna procjena mogla bi dovesti do

odluke da se podnositelji zahtjeva pod ovim profilima osoba ne mogu kvalificirati kao civili u skladu s [člankom 15. točkom \(c\) Direktive o kvalifikaciji](#). Primjerice:

- ISIL i povezane skupine
- nove militantne frakcije nastale od ostataka ISIL-a (primjerice, „Bijele zastave”)
- ostale militantne skupine poput Džamaat Ansar Al-Islama, Reda Nakšhbandi, mudžahedinske vojske Džajiš Al-Mudžahidin i Islamske vojske Iraka
- Iračke sigurnosne snage
- Popularne mobilizacijske snage i ostale naoružane skupine
- snage Kurdistanske regionalne vlade
- Kurdistanska radnička stranka
- plemena

Potrebno je napomenuti da aktivno sudjelovanje u neprijateljskim sukobima nije ograničeno na otvoreno nošenje oružja već može uključivati značajnu logističku ili administrativnu pomoć borcima.

Važno je naglasiti da je procjena potreba za zaštitom usmjerena prema budućnosti. Stoga je glavno pitanje hoće li podnositelj zahtjeva po povratku biti civil ili neće. Činjenica da je neka osoba u prošlosti sudjelovala u neprijateljstvima ne znači nužno da se članak 15. točka (c) Direktive o kvalifikaciji na nju ne bi mogao primijeniti.

Pročitajte više u zajedničkoj analizi.

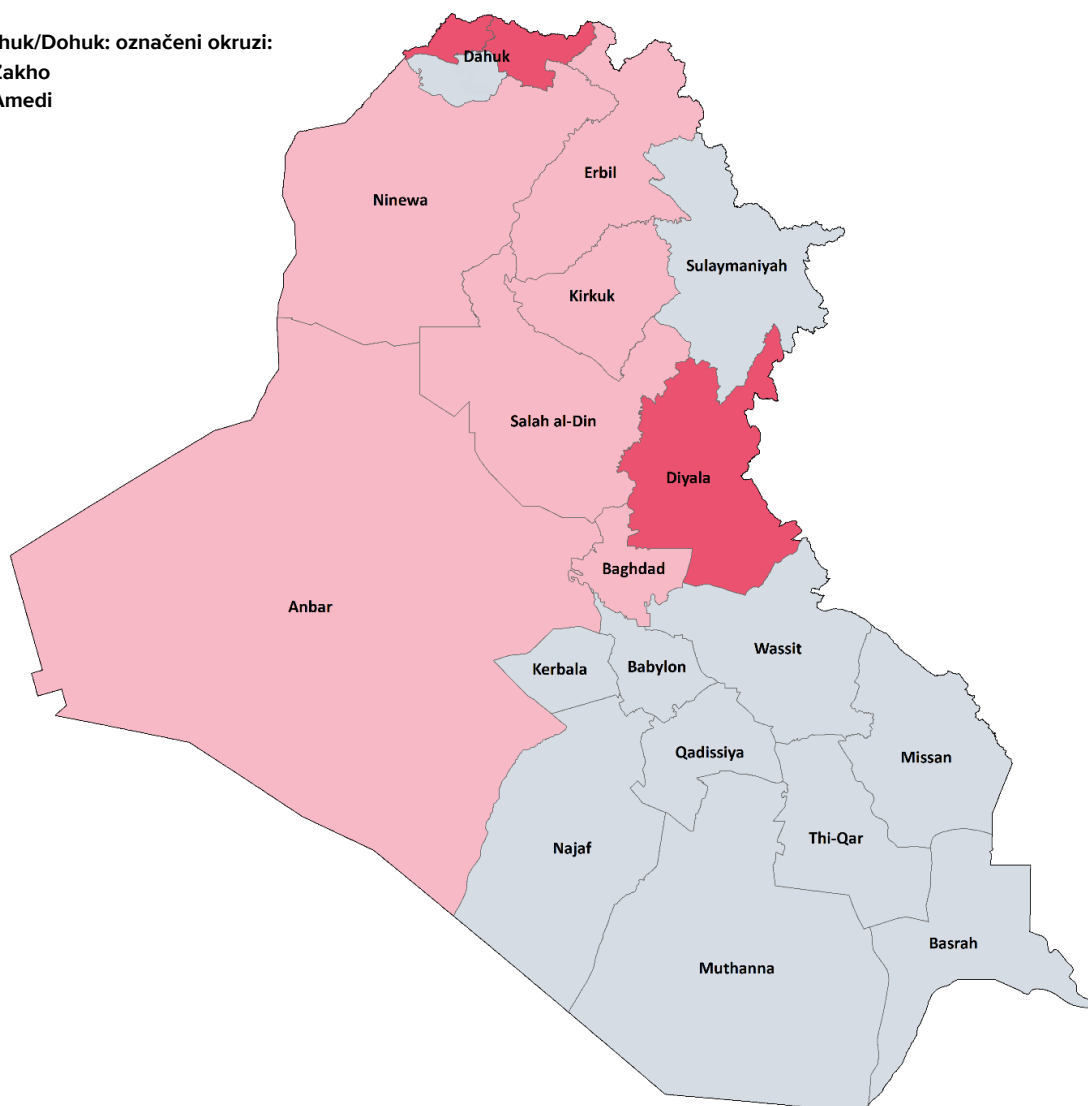
- c. Opće nasilje:** Stupanj općeg nasilja u različitim dijelovima iračkoga državnog područja je različit. Na karti u nastavku ukratko je prikazana i ilustrirana procjena općeg nasilja u pojedinim guvernatima Iraka. Procjena se temelji na holističkoj analizi koja uključuje kvantitativne i kvalitativne informacije u referentnom razdoblju (od 1. kolovoza 2020. do 31. listopada 2021.). U individualnoj procjeni uvijek je potrebno upotrijebiti ažurirane informacije o zemlji podrijetla.

Slika 3. Razina općeg nasilja u Iraku (na temelju informacija do 31. listopada 2021.)

Dahuk/Dohuk: označeni okruzi:

1. Zakho

2. Amedi

- Već sama prisutnost** smatra se dovoljnom za utvrđivanje stvarne opasnosti od ozbiljnog ozljeđivanja u skladu s člankom 15. točkom (c) Direktive o kvalifikaciji.
- Opće nasilje dostiže **visoki stupanj** pa je potreban **niži stupanj pojedinačnih elemenata** za utvrđivanje stvarne opasnosti od ozbiljnog ozljeđivanja u skladu s člankom 15. točkom (c) Direktive o kvalifikaciji.
- Opće nasilje postoji, ali **nije na tako visokom stupnju** pa je potreban **viši stupanj pojedinačnih elemenata** za utvrđivanje stvarne opasnosti od ozbiljnog ozljeđivanja u skladu s člankom 15. točkom (c) Direktive o kvalifikaciji.
- U pravilu **nema stvarne opasnosti** koja bi osobno utjecala na civile u smislu članka 15. točke (c) Direktive o kvalifikaciji.

Za potrebe smjernice, irački guvernatu kategorizirani su kako slijedi:

Državna područja na kojima „sama prisutnost” na području u pravilu nije dovoljna za utvrđivanje stvarne opasnosti od ozbiljnog ozljeđivanja u skladu s člankom 15. točkom (c) Direktive o kvalifikaciji, ali opće nasilje dostiže **visoki stupanj** pa je stoga potreban **niži stupanj pojedinačnih elemenata** za dokazivanje osnovane sumnje da bi civil po povratku na državno područje bio suočen sa stvarnom opasnošću od zadobivanja ozbiljnih ozljeda u smislu članka 15. točke (c) Direktive o kvalifikaciji.

To se odnosi na guverenate *Dijalu* i okruge *Amedi* i *Zakho* (guvernat *Dokuh*).

Državna područja na kojima opće nasilje postoji, ali **nije na visokom stupnju** pa je prema tome potreban **viši stupanj pojedinačnih elemenata** za dokazivanje opravdanog razloga za vjerovati da bi civil po povratku na državno područje bio suočen sa stvarnom opasnošću od ozbiljnog ozljeđivanja u smislu članka 15. točke (c) Direktive o kvalifikaciji.

To se odnosi na guverenate *Anbar*, *Bagdad*, *Erbil*, *Kirkuk*, *Ninivu*, *Salah al-Din*.

Državna područja na kojima u pravilu **nema stvarne opasnosti** koja bi osobno utjecala na civile u smislu članka 15. točke (c) Direktive o kvalifikaciji.

To se odnosi na guverenate *Babil/Babilon*, *Basra*, *Dahuk/Dohuk* (osim okruga *Amedi* i *Zakho*), *Kerbala*, *Missan*, *Muthanna*, *Nadžaf*, *Kadisija*, *Sulejmanija uklj. Halabdžu*, *Ti-kar/Di-kar*, *Vasit*.

Pročitajte više u zajedničkoj analizi.

d. Ozbiljna i individualna prijetnja:

U kontekstu „klizne ljestvice”, svaki slučaj potrebno je zasebno procijeniti, uzimajući u obzir prirodu i intenzitet nasilja u tom području, kao i kombinaciju osobnih okolnosti podnositelja zahtjeva. Određene osobne okolnosti mogle bi doprinijeti većoj opasnosti od općeg nasilja, uključujući njegove izravne i neizravne posljedice. Iako nije moguće dati iscrpne smjernice o tome što bi mogle biti relevantne osobne okolnosti i kako ih procijeniti, u nastavku su istaknuti mogući primjeri okolnosti koje mogu utjecati na sposobnost osobe da procijeni ili izbjegne opasnosti povezane s općim nasiljem u situaciji oružanog sukoba:

- dob
- spol
- zdravstveno stanje i invaliditet, uključujući probleme mentalnog zdravlja
- gospodarska situacija
- poznavanje područja

- zanimanje podnositelja zahtjeva ili mjesto boravišta
- članovi obitelji ili mreža podrške
- itd.

Pročitajte više u zajedničkoj analizi.

- e. **Prijetnja životu ili osobi:** Opasnost od ozljeda iz [članka 15. točke \(c\) Direktive o kvalifikaciji](#) sročena je kao „prijetnja životu ili osobi civila”, a ne kao (prijetnja) konkretnim činom nasilja. Najčešći oblici nepravde životu ili osobi civila u Iraku koji se spominju u izvješćima uključuju ubojstva, ozljeđivanje, otmice, osvetničko nasilje koje provode oružane snage, prisilno raseljavanje, prisilno novačenje maloljetnika, eksplozivne ostatke rata itd.

Pročitajte više u zajedničkoj analizi.

- f. **Veza:** Pojam „na temelju” odnosi se na uzročno-posljedičnu vezu između općeg nasilja i mogućih ozljeda (ozbiljna prijetnja životu ili osobi civila) te obuhvaća:
- ozljede izravno uzrokovane općim nasiljem ili postupanjem sudionika u sukobu i
 - ozljede neizravno uzrokovane općim nasiljem u situaciji oružanog sukoba. Neizravni učinci razmatraju se samo u određenoj mjeri i samo dok postoji dokaziva veza s općim nasiljem, na primjer: sveprisutna kaznena djela s elementima nasilja (kriminalno nasilje) kao rezultat kolapsa državnih ustanova u kontekstu sukoba s ISIL-om, uništavanje sredstava potrebnih za preživljavanje, uništavanje infrastrukture.

Pročitajte više u zajedničkoj analizi.

Davatelji zaštite

Posljednji put ažurirano: siječanj 2021.

[Člankom 7. Direktive o kvalifikaciji](#) propisano je da zaštitu mogu pružiti samo:

a. država

b. stranke ili organizacije koje kontroliraju državu ili bitan dio državnog područja

ako **žele i u mogućnosti su** pružiti zaštitu koja mora biti:

učinkovita i trajna.

Takva se zaštita općenito pruža ako navedeni subjekti poduzimaju opravdane mjere u cilju sprječavanja proganjanja ili trpljenja ozbiljnih ozljeda, između ostalog, **primjenom učinkovitog pravnog sustava za otkrivanje, progon i kažnjavanje** djela koja predstavljaju proganjanje ili ozbiljne ozljede,

i ako podnositelj zahtjeva ima **pristup takvoj zaštiti.**

Iračka država

Iračka država postala je prisutnija i osnažila je svoju kontrolu nakon ISIL-ovog poraza. Zaključak može biti da se može smatrati kako država, ovisno o individualnim okolnostima slučaja, može i želi pružiti zaštitu koja ispunjava uvjete članka 7. Direktive o kvalifikaciji u **Bagdadu i južnom Iraku**. U većini drugih dijelova **sjevernog i središnjeg Iraka**, što uključuje osporena državna područja, sposobnosti države su ograničene te kriteriji iz [članka 7. Direktive o kvalifikaciji](#) u pravilu nisu ispunjeni.

U procjeni dostupnosti državne zaštite valja uzeti u obzir **individualne okolnosti**, kao što su etničko podrijetlo, matična regija, spol, socijalni status, financijsko stanje, osobne veze, počinitelj proganjanja i vrsta kršenja ljudskih prava.

U pravilu se smatra da je iračka država u mogućnosti i da želi pružiti zaštitu koja ispunjava uvjete [članka 7. Direktive o kvalifikaciji](#) **Arapima šijitima u Bagdadu i južnom Iraku**. Time se ne dovodi u pitanje procjena u slučajevima kada se državna zaštita smatra nedostupnom uslijed individualnih okolnosti. Što se tiče **Arapa sunita**, dostupnost državne zaštite smatra se ograničenom, ali u individualnim slučajevima može biti dostupna.

Državna se zaštita u pravilu ne smatra dostupnom **pripadnicima vjerskih i etničkih manjina, Palestincima, LGBTIQ osobama i žrtvama nasilja u obitelji ili nasilja u ime tzv. časti**, kao i

rodno uvjetovanog nasilja, što uključuje štetne tradicionalne prakse poput prisilnog braka i braka s djetetom te sakaćenja ženskih spolnih organa.

Valja primijetiti da se učinkovita zaštita ne smatra dostupnom u skladu s [uvodnom izjavom 27. Direktive o kvalifikaciji](#) ako je počinitelj proganjanja pripadnik Popularnih mobilizacijskih snaga s obzirom na to da se skupina smatra državnim subjektom.

Pročitajte više u zajedničkoj analizi.

Kurdistska regionalna vlada

Kurdistska regionalna vlada općenito se smatra davateljem zaštite koji ispunjava uvjete [članka 7. Direktive o kvalifikaciji](#). Međutim, u određenim individualnim okolnostima, npr. u slučaju osoba za koje se smatra da su povezane s ISIL-om, političkih protivnika, LGBTIQ osoba, kao i u odnosu na štetne tradicionalne prakse, nasilje u ime tzv. časti ili nasilje u kućanstvu, Kurdistska regionalna vlada možda neće htjeti pružiti zaštitu u smislu [članka 7. Direktive o kvalifikaciji](#).

Pročitajte više u zajedničkoj analizi.

Stranke ili organizacije, uključujući međunarodne organizacije, koje kontroliraju državu ili veći dio državnog područja države

U Iraku nisu utvrđeni takvi subjekti.

Pročitajte više u zajedničkoj analizi.

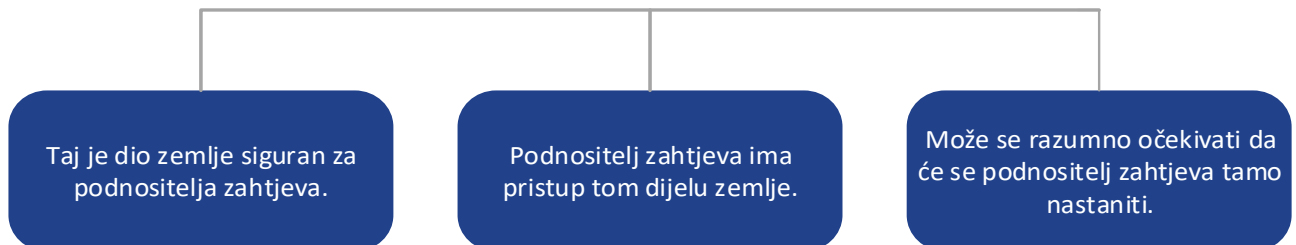
Ako su u matičnom području utvrđene potrebe za zaštitom, ali je također utvrđeno da ne postoji subjekt koji bi mogao osigurati zaštitu u smislu [članka 7. Direktive o kvalifikaciji](#), razmatranje se može nastaviti na način da se uzme u obzir mogućnost zaštite unutar zemlje (*internal protection alternative*, IPA).

Mogućnost zaštite unutar zemlje

Posljednji put ažurirano: Lipanj 2022.

Elementi potrebni za primjenu [članka 8. točke \(c\) Direktive o kvalifikaciji](#):

Slika 4. Mogućnost zaštite unutar zemlje: elementi procjene

U pogledu navedenih elemenata, u procjeni primjenjivosti mogućnosti zaštite unutar zemlje, službenik za predmet treba uzeti u obzir opću situaciju u tom dijelu Iraka, kao i individualne okolnosti podnositelja zahtjeva. Teret dokazivanja je na tijelu odlučivanja, dok je podnositelj zahtjeva dužan surađivati. Podnositelji zahtjeva također imaju pravo ukazati na elemente zbog kojih smatraju da na njih ne treba biti primijenjena mogućnost zaštite unutar zemlje. Tijelo odlučivanja mora provesti procjenu tako podnesenih elemenata.

Pročitajte više u zajedničkoj analizi.

Dio zemlje

Smjernica u odnosu na mogućnost zaštite unutar zemlje usredotočena je na tri grada: Bagdad, Basru i Sulejmaniju. Odabir ova tri grada za zajedničku procjenu ne sprječava službenike za predmet da razmotre primjenu mogućnosti zaštite unutar zemlje u ostalim područjima Iraka, pod uvjetom da su ispunjeni svi uvjeti.

Također valja uzeti u obzir etničko-vjersku pripadnost osobe i regije podrijetla. Općenito:

- Za pojedince koji pripadaju **kurdskej etničkoj skupini**, za mogućnost zaštite unutar zemlje treba razmotriti iračku regiju Kurdistan.
- Za **arapske podnositelje zahtjeva**, procjenu mogućnosti zaštite unutar zemlje treba razmotriti u drugim dijelovima Iraka.
- U slučaju **etničko-vjerskih manjina**, procjena mogućnosti zaštite unutar zemlje prvenstveno se treba odnositi na regiju u kojoj je njihova zajednica koncentrirana.

Kod odabira određenog dijela Iraka u kojem bi trebalo razmotriti primjenjivost mogućnosti zaštite unutar zemlje, gdje je to relevantno, mogle bi se, primjerice, uzeti u obzir postojeće veze s mjestom, poput prethodnog iskustva ili dostupnost mreže podrške.

Pročitajte više u zajedničkoj analizi.

Sigurnost

Uvjet sigurnosti ispunjen je kada ne postoji osnovani strah od proganjanja ili stvarna opasnost od ozbiljnog ozljeđivanja ili kada je zaštita dostupna.

■ Nepostojanje proganjanja ili ozbiljnih ozljeda

Procjenom bi se trebalo uzeti u obzir elemente kao što su:

► Opća sigurnosna situacija

Opću sigurnosnu situaciju, i to osobito u gradovima **Bagdadu, Basri i Sulejmaniji**, trebalo bi procijeniti u skladu s analizom iz odjeljka o [članku 15. točki \(c\) Direktive o kvalifikaciji](#).

► Počinitelji proganjanja ili ozbiljnih ozljeda i njihov doseg

Kada se osoba boji proganjanja ili ozbiljnih ozljeda koje provode državni subjekti, postoji pretpostavka da mogućnost zaštite unutar zemlje nije dostupna (npr. osobe za koje se smatra da su povezane s ISIL-om). U konkretnim slučajevima, kada je doseg određenog državnog počinitelja očigledno ograničen na određeno geografsko područje (npr. PMF, KRG, Pešmerge), uvjet sigurnosti može biti ispunjen u nekom drugom dijelu Iraka.

S obzirom na proganjanje ili ozbiljno ozljeđivanje koje provodi ISIL, valja primijetiti da je operativna sposobnost oružane skupine smanjena, ali da je u nekim regijama još uvijek aktivna.

U određenim slučajevima, kada se podnositelj zahtjeva boji proganjanja ili ozbiljnih ozljeda iz razloga povezanih s prevladavajućim plemenskim ili društvenim normama u Iraku, a počinitelj proganjanja ili ozbiljnih ozljeda je iračko društvo (npr. LGBTIQ osobe, određene etničko-vjerske manjine), mogućnost zaštite unutar zemlje u pravilu se ne smatra sigurnom.

Za određene osobito ranjive pojedince, kao što su žene i djeca, ako je počinitelj proganjanja ili ozbiljnih ozljeda (proširena) obitelji, pleme ili zajednica (npr. brak na temelju običaja *faslija*, sakaćenje ženskih spolnih organa), a uzimajući u obzir doseg počinitelja i nepostojanje državne zaštite, mogućnost zaštite unutar zemlje u pravilu ne ispunjava uvjet sigurnosti.

Valja naglasiti da nije opravdano očekivati da će se podnositelji zahtjeva suzdržati od praksi koje su svojstvene njihovom identitetu, kao što su njihova vjera ili seksualna orijentacija, kako bi izbjegli opasnost od proganjanja ili ozbiljnog ozljeđivanja.

Vidjeti poglavlje [1. Počinitelji proganjanja ili ozbiljnog ozljeđivanja](#)

► **Smatra li počinitelj proganjanja ili ozbiljnog ozljeđivanja profil podnositelja zahtjeva prioritetnom metom ili prijetnjom**

Profili podnositelja zahtjeva mogli bi od njih učiniti prioritetnu metu državi ili pobunjeničkim skupinama, čime raste vjerojatnost da će počinitelj proganjanja ili ozbiljnih ozljeda pokušati pronaći podnositelja zahtjeva na mogućoj lokaciji zaštite unutar zemlje.

► **Osobni antagonizam**

Neki privatni sporovi, primjerice sporovi uslijed povreda takozvane časti i krvne osvete, mogu počinitelja proganjanja ili ozbiljnog ozljeđivanja učiniti još odlučnijim u namjeri da pronađe podnositelja zahtjeva.

► **Ostale okolnosti koje povećavaju opasnost**

Kao pomoć u ovoj procjeni valja uzeti u obzir informacije iz odjeljka [Profili osoba](#).

Pročitajte više u zajedničkoj analizi.

■ **Dostupnost zaštite od proganjanja ili ozbiljnog ozljeđivanja**

Alternativno, službenik za predmet može odlučiti da je uvjet sigurnosti ispunjen ako podnositelj zahtjeva ima pristup zaštiti od proganjanja ili ozbiljnog ozljeđivanja na način kako je definirano u [članku 7. Direktive o kvalifikaciji](#) u području u kojem se razmatra mogućnost zaštite unutar zemlje. U slučaju proganjanja koje provodi država primjenjuje se pretpostavka nedostupnosti državne zaštite.

Uvjet **sigurnosti** može biti ispunjen u gradovima Bagdadu, Basri i Sulejmaniji, ovisno o profilu osoba i individualnim okolnostima podnositelja zahtjeva.

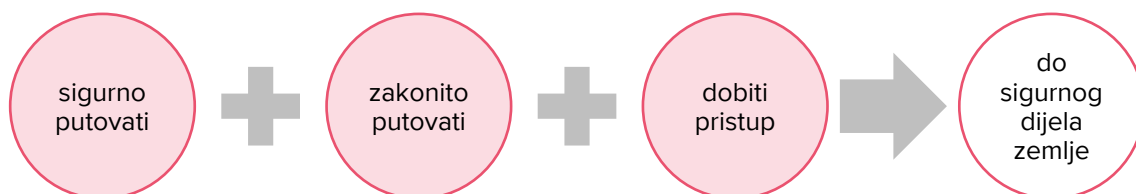
Pročitajte više u zajedničkoj analizi.

Putovanje i pristup

U sljedećem koraku službenik za predmet treba utvrditi može li podnositelj zahtjeva:

Slika 5. Putovanje i pristup kao uvjeti za mogućnost zaštite unutar zemlje

- ▶ **Sigurno putovati:** Uvjet sigurnosti putovanja u gradovima Bagdadu, Basri i Sulejmaniji u pravilu se smatra ispunjenim. Za neke bi profile osoba ovaj uvjet trebao biti predmet pažljive individualne procjene, osobito u slučaju pojedinaca za koje se smatra da su povezani s ISIL-om.
- ▶ **Zakonito putovati:** U pravilu ne postoje zakonska ograničenja za putovanje Iračana unutar Iraka, što uključuje gradove Bagdad, Basru i Sulejmaniju.
- ▶ **Dobiti pristup:** Postoje određena administrativna ograničenja odnosno uvjeti za pristup nekim dijelovima zemlje, što uključuje gradove Bagdad, Basru i Sulejmaniju, koje moraju ispuniti osobe iz područja koja su prije bila u rukama ISIL-a ili područja koja su pogođena sukobima. To se u slučaju Bagdada, Basre i Sulejmanije uglavnom odnosi na uvjete za boravak. Arapi suniti i u nekim slučajevima muškarci turkmenskog podrijetla osobito su pogođeni navedenim uvjetima. U procjeni vjerojatnosti jesu li ispunjeni uvjeti za dobivanje pristupa valja uzeti u obzir individualne okolnosti podnositelja zahtjeva (etničko-vjersku pripadnost, mjesto podrijetla, identifikacijske isprave, sigurnosni status, obiteljski status, postojeće društvene veze, postojanje eventualnog sponzora i slično). Procjenu pojedinačnih predmeta valja provoditi na temelju najnovijih dostupnih informacija o zemlji podrijetla.

Pročitajte više u zajedničkoj analizi.

Opravidanost nastanjanja

U skladu s [člankom 8. Direktive o kvalifikaciji](#), mogućnost zaštite unutar zemlje moguća je jedino ako se od podnositelja zahtjeva „može opravdano očekivati da će se nastaniti” na predloženom području za zaštitu unutar države.

Opća situacija

Potrebno je razmotriti sljedeće elemente na temelju dostupnih informacija o zemlji podrijetla:

- situaciju u odnosu na sigurnost opskrbe hranom
- dostupnost osnovne infrastrukture i usluga, poput:

- skloništa i smještaja
- osnovne zdravstvene zaštite
- higijene, što uključuje vodu i sanitarne uvjete
- zadovoljavanje osnovnih uvjeta za život, kao što su pristup hrani, higijena i sklonište, npr. kroz zapošljavanje, postojeća financijska sredstva, mrežnu podršku ili humanitarnu pomoć.

Opću situaciju u području koje se uzima u obzir valja razmotriti s obzirom na gore navedene kriterije, a ne u usporedbi sa standardima u Europi ili drugim područjima u zemlji podrijetla.

Na temelju dostupnih informacija o zemlji podrijetla, utvrđeno je da opće okolnosti koje prevladavaju u Bagdadu, Basri i Sulejmaniji, koje su procijenjene u odnosu na gore navedene čimbenike, ne isključuju opravdanost nastanjivanja u gradovima, ali je potrebno pažljivo razmatranje, osobito prilikom procjene mogućnosti zaštite unutar zemlje u gradu Basri. Procjenom valja uzeti u obzir individualne okolnosti podnositelja zahtjeva.

Pročitajte više u zajedničkoj analizi.

Individualne okolnosti

Uz opću situaciju u području u kojem se razmatra mogućnost zaštite unutar zemlje, u procjeni opravdanosti nastanjivanja podnositelja zahtjeva u određenom dijelu zemlje valja uzeti u obzir individualne okolnosti podnositelja zahtjeva, npr.:

- etničko-vjersku i jezičnu pripadnost
- građanske isprave
- mrežu podrške
- obiteljski status
- dob
- spol
- zdravstveno stanje
- profesionalnu i obrazovnu pripadnost te financijska sredstva
- itd.

Individualne okolnosti koje bi trebalo razmotriti mogu uključivati određene oblike ranjivosti podnositelja zahtjeva, kao i dostupne mehanizme suočavanja sa situacijom, koji bi mogli utjecati na odluku o tome u kojoj bi mjeri bilo opravdano da se podnositelj zahtjeva nastani u nekom području. Valja primijetiti da ovi čimbenici nisu apsolutni i često se isprepliću u pojedinačnim slučajevima podnositelja zahtjeva, što dovodi do različitih zaključaka o opravdanosti moguće zaštite unutar zemlje.

Pročitajte više u zajedničkoj analizi.

Zaključci o opravdanosti

Opći zaključci o opravdanosti moguće zaštite unutar zemlje za određene profile podnositelja zahtjeva temelje se na procjeni opće situacije u gradovima Bagdadu, Basri i Sulejmaniji i individualnim okolnostima podnositelja zahtjeva.

Uzimajući u obzir etničko-vjersku pripadnost podnositelja zahtjeva, moglo bi se potvrditi da je mogućnost zaštite unutar zemlje u gradovima Bagdadu, Basri i Sulejmaniji opravdana za **radno sposobne neoženjene muškarce i bračne parove bez djece** koji posjeduju identifikacijske isprave i nisu u situaciji koja ih čini dodatno ranjivima, kao npr. nepostojanje mreže podrške. U slučaju **obitelji s djecom**, mogućnost zaštite unutar države može biti opravdana, čak i bez mreže podrške, pod uvjetom da je uredno provedena procjena najboljih interesa djeteta.

Iako situacija u odnosu na nastanjivanje u navedena tri grada uključuje određene poteškoće, još uvijek se može zaključiti da bi si podnositelji zahtjeva mogli osigurati osnovne uvjete za život, smještaj, sklonište i higijenske uvjete, kao i pristup osnovnoj zdravstvenoj zaštiti.

U svrhu osiguranja osnovnih potreba, **ostalim profilima** podnositelja zahtjeva u pravilu je potrebna mreža podrške u području u kojem se razmatra mogućnost zaštite unutar zemlje. Međutim, dodatne individualne okolnosti mogle bi biti relevantne prilikom procjene opravdanosti mogućnosti zaštite unutar zemlje.

Valja naglasiti da se ovim zaključcima ne dovodi u pitanje kriterije vezane za sigurnost, putovanje i pristup te da je potrebno razmotriti sve individualne okolnosti svakog pojedinog slučaja.

Pročitajte više u zajedničkoj analizi.

Isključenje

Posljednji put ažurirano: siječanj 2021.

*Manje izmjene dodane: Lipanj 2022.

S obzirom na ozbiljne posljedice koje isključenje može imati za pojedinca, razloge isključenja treba tumačiti restriktivno i primjenjivati s oprezom.

Primjeri u ovom poglavlju nisu potpuni ni konačni. Svaki slučaj treba razmotriti zasebno.

Primjena klauzula o isključenju obvezna je ako postoje ozbiljni razlozi za pretpostavku da je podnositelj zahtjeva počinio bilo koje od relevantnih djela.

Isključenje treba primijeniti u sljedećim slučajevima:

Razlozi za isključenje

Status izbjeglice

- zločin protiv mira, ratni zločin ili zločin protiv čovječnosti
- teško nepolitičko kazneno djelo izvan zemlje u koju su je osoba izbjegla prije nego je prihvaćena kao izbjeglica
- postupanje koje je u suprotnosti s načelima i ciljevima Ujedinjenih naroda

Supsidijarna zaštita

- zločin protiv mira, ratni zločin ili zločin protiv čovječnosti
- teški zločin
- postupanje koje je u suprotnosti s načelima i ciljevima Ujedinjenih naroda
- podnositelj zahtjeva predstavlja opasnost za društvo ili sigurnost države članice u kojoj se nalazi
- ostala kaznena djela (u određenim okolnostima)

Treba naglasiti da je na tijelu odlučivanja teret dokazivanja o utvrđivanju elemenata dotičnih razloga za isključenje i individualne odgovornosti podnositelja zahtjeva, dok podnositelji zahtjeva ostaju obvezni surađivati u postupku utvrđivanja svih činjenica i okolnosti relevantnih za njihov zahtjev.

Pročitajte više u zajedničkoj analizi.

U kontekstu Iraka, do potrebe za razmatranjem mogućih razloga za isključenje može doći, primjerice, u slučaju podnositelja zahtjeva koji pripadaju sljedećim profilima osoba. Popis nije konačan:

- pripadnici režima Baas, kao što su članovi stranke Baas s određenim činom ili na određenom položaju, obavještajnih službi, djelatnici vojnih, pravosudnih i administrativnih ustanova
- pobunjeničke ili ekstremističke skupine (npr. ISIL, Al-Kaida)
- pripadnici Iračkih sigurnosnih snaga, obavještajnih službi (npr. Asajiš) i ostali pripadnici sigurnosnih snaga
- pripadnici Popularnih mobilizacijskih snaga
- pripadnici Kurdistanske radničke stranke
- pripadnici Sahve, lokalnog protupobunjeničkog pokreta koji je surađivao sa Sjedinjenim Državama u protjerivanju Al-Kaide iz Iraka
- pojedinci koji sudjeluju u plemenskim sukobima

Zločini koje su počinili irački podnositelji zahtjeva izvan Iraka (npr. sudjelovanje u ISIL-ovim međunarodnim aktivnostima, sudjelovanje u aktivnostima iračke naoružane skupine u sukobu u Siriji) također mogu dovesti do razmatranja isključenja.

Direktivom o kvalifikaciji ne određuje se rok za primjenu razloga za isključenje. Podnositelji zahtjeva mogu biti isključeni zbog događaja iz nedavne i nešto starije prošlosti, npr. za vrijeme režima Saddama Husseina (1968.–2003.).

Pročitajte više u zajedničkoj analizi.

U sljedećim se pododjeljcima nalaze smjernice o mogućoj primjenjivosti razloga za isključenje u kontekstu Iraka.

Zločin protiv mira, ratni zločin, zločin protiv čovječnosti

[Članak 12. stavak 2. točka \(a\) Direktive o kvalifikaciji](#) i [članak 17. stavak 1. točka \(a\) Direktive o kvalifikaciji](#) odnose se na određena ozbiljna kršenja međunarodnoga prava na način na koji su definirana u relevantnim međunarodnim instrumentima ⁽⁷⁾.

Razlog „zločin protiv mira” rijetko se pojavljuje u slučaju azila. Međutim, mogao bi biti relevantan u odnosu na dužnosnike na visokom položaju koji su odgovorni za invaziju na Kuvajt.

⁽⁷⁾ [Rimski statut Međunarodnoga kaznenog suda](#) osobito je relevantan u ovom smislu. Vidjeti također odredbe o „teškim povredama” iz Ženevskih konvencija iz 1949. i Dopunski protokol I, zajednički članak 3. i relevantne odredbe Dodatnog protokola II, Statut Međunarodnoga kaznenog suda za bivšu Jugoslaviju (*International Criminal Tribunal for the former Yugoslavia, ICTY*) i Statut Međunarodnoga kaznenog suda za Ruandu (*International Criminal Tribunal for Rwanda, ICTR*).

Kršnja međunarodnoga humanitarnog prava koja provode razni sudionici u postojećim i prošlim sukobima u Iraku mogla bi predstavljati ratni zločin (npr. korištenje zabranjenog oružja i namjerni opći napadi na civile itd.).

Zločini poput ubojstava, mučenja i silovanja raznih počinitelja koji se spominju u izvješćima mogli bi predstavljati zločin protiv čovječnosti kada su počinjeni kao dio rasprostranjenog i sustavnog napada na civilno stanovništvo. Zločini u kontekstu prošlih događanja, kao što je vojna kampanja Al-Anfal, također mogu potaknuti razmatranje isključenja zbog „zločine protiv čovječnosti”.

Određena djela u postojećim sukobima, npr. izvansudska pogubljenja, mučenje ili prisilni nestanci, mogla bi predstavljati kako ratne zločine tako i zločine protiv čovječanstva.

U skladu s informacijama o zemlji podrijetla, (bivši) pripadnici pobunjeničkih skupina (npr. ISIL), sigurnosnih snaga (npr. ISF, PMF), kao i pripadnici stranke Baas mogu osobito biti upleteni u postupanje koje se može kvalificirati kao ratni zločin ili zločin protiv čovječnosti. Relevantne situacije koje mogu biti uzete u razmatranje u odnosu na ovaj razlog za isključenje uključuju, npr.:

- rat između Iraka i Irana (1980.–1988.): međunarodni oružani sukob
- vojna kampanja Al-Anfal (1987.–1988.)
- invazija na Kuvajt (1990.–1991.): međunarodni oružani sukob i naknadni ustanak
- Kurdski građanski rat (1995.–1998.): nemeđunarodni oružani sukob
- invazija na Irak (2003.): međunarodni oružani sukob
- oružani sukob između Iračkih sigurnosnih snaga i pobunjeničkih skupina nakon 2004.: nemeđunarodni oružani sukob
- sektaški sukob/građanski rat (nakon 2003.): nemeđunarodni oružani sukob
- sukob s ISIL-om (od 2014. do danas): nemeđunarodni oružani sukob
- sukob između Turske i Iraka (od 2019. do danas): međunarodni oružani sukob.

Teško (nepolitičko) kazneno djelo

U kontekstu Iraka, rasprostranjeni kriminal predstavlja razlog za isključenje „teško (nepolitičko) kazneno djelo” osobito relevantnim. To se odnosi na kriminalne aktivnosti organiziranih skupina i bandi, kao i aktivnosti ISIL-a i nekih naoružanih skupina, ali razlog je također primjenjiv na teška kaznena djela koja su počinili pojedinci nepovezani s tim skupinama.

Osobito relevantni primjeri teških (nepolitičkih) kaznenih djela uključuju otmicu, iznudu, trgovinu u svrhu seksualnog iskorištavanja i slično. Primjerice, kriminalne bande u Bagdadu iskoristile su slabosti sigurnosnog sustava pa je došlo do povećanja broja pljački, otmica, ubojstava i trgovine drogom.

Nasilje nad ženama i djecom (primjerice sakaćenje ženskih spolnih organa, nasilje u kućanstvu, nasilje u ime tzv. časti, prisilni brak i brak s djetetom) mogli bi također predstavljati ozbiljno (nepolitičko) kazneno djelo.

Neka teška (nepolitička) kaznena djela mogu biti povezana s oružanim sukobom (npr. ako su počinjena radi financiranja aktivnosti oružanih skupina) ili mogu biti duboko nečovječna djela počinjena kao dio sustavnog ili rasprostranjenog napada na civilno stanovništvo, u kojem slučaju bi ih se umjesto toga trebalo razmotriti u skladu s [člankom 12. stavkom 2. točkom \(a\) / člankom 17. stavkom 1. točkom \(a\) Direktive o kvalifikaciji](#).

Postupanje koje je u suprotnosti s ciljevima i načelima Ujedinjenih naroda

(Bivše) članstvo u terorističkim skupinama kao što su ISIL i Al-Kaida moglo bi potaknuti relevantna promišljanja i zahtijevati razmatranje aktivnosti podnositelja zahtjeva u skladu s [člankom 12. stavkom 2. točkom \(c\) Direktive o kvalifikaciji](#) odnosno [člankom 17. stavkom 1. točkom \(c\) Direktive o kvalifikaciji](#), uz razmatranja na temelju [članka 12. stavka 2. točke \(a\) Direktive o kvalifikaciji](#) / [članka 17. stavka 1. točke \(a\) Direktive o kvalifikaciji](#), navedenih u prethodnim odjeljcima.

Primjena isključenja trebala bi se temeljiti na individualnoj procjeni konkretnih činjenica u kontekstu aktivnosti podnositelja zahtjeva u određenoj organizaciji. Položaj podnositelja zahtjeva u organizaciji predstavlja relevantnu okolnost, a visoki položaj mogao bi opravdati (oborivu) pretpostavku individualne odgovornosti. Ipak, i dalje je potrebno razmotriti sve relevantne okolnosti prije donošenja odluke o isključenju.

Ako dostupne informacije ukazuju na moguću umiješanost u zločin protiv mira, ratni zločin ili zločin protiv čovječnosti, procjena bi se trebala izvršiti uzimajući u obzir razloge za isključenje iz [članka 12. stavka 2. točke \(a\) / članka 17. stavka 1. točke \(a\) Direktive o kvalifikaciji](#).

Opasnost za društvo ili sigurnost države članice

Pri razmatranju zahtjeva za međunarodnu zaštitu, razlog za isključenje u skladu s [člankom 17. stavkom 1. točkom \(d\) Direktive o kvalifikaciji](#) primjenjiv je samo na osobe koje inače ispunjavaju uvjete za supsidijarnu zaštitu.

Za razliku od drugih razloga za isključenje, primjena ove odredbe temelji se na procjeni opasnosti usmjerenoj prema budućnosti. Ipak, razmatranjem se uzimaju u obzir prošle ili sadašnje aktivnosti podnositelja zahtjeva, kao što je povezanost s određenim skupinama za koje se smatra da predstavljaju opasnost za sigurnost država članica ili kriminalne aktivnosti podnositelja zahtjeva.

Pročitajte više u zajedničkoj analizi.

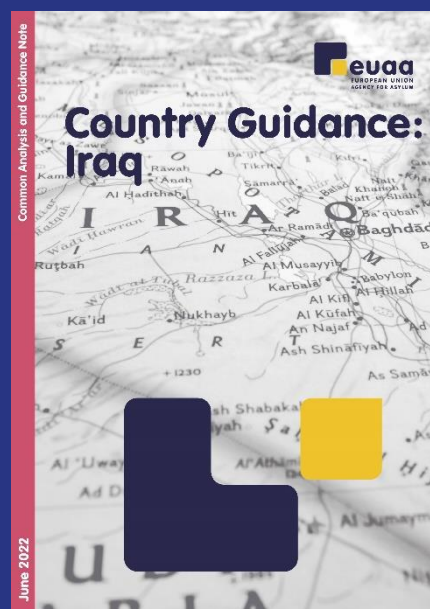
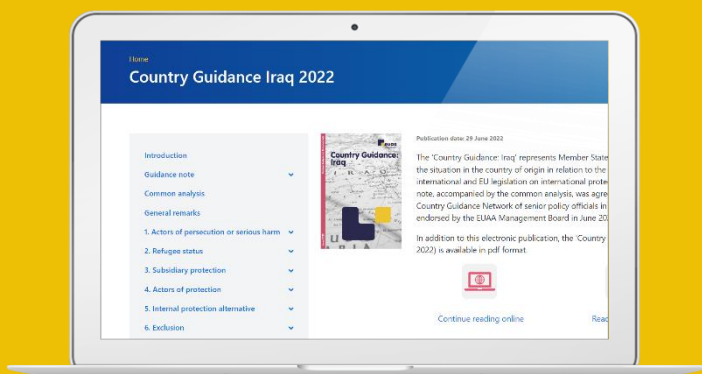

Pokrate

COI	Informacije o zemlji podrijetla
EU	Europska unija
EUAA	Agencija Europske unije za azil
FGM	sakaćenje ženskih spolnih organa
IDP(s)	interno raseljena osoba
IPA	mogućnost zaštite unutar zemlje
ISF	Iračke sigurnosne snage
ISIL	Islamska država Iraka i Levanta, također poznata kao Islamska država Iraka i Sirije (ISIS), Islamska država ili Daeš
KRG	Kurdistanska regionalna vlada
KRI	Iračka regija Kurdistan – odnosi se na guverenate Dohuk, Erbil, Sulejmaniju
LGBTIQ osobe	Osobe: ■ osobe koje privlače osobe istoga spola (lezbijke i homoseksualci) ili obaju spolova (biseksualci) ■ osobe čiji rodni identitet ili rodno izražavanje ne odgovaraju spolu koji im je dodijeljen pri rođenju (transseksualci, nebinarne osobe) ■ osobe koje su rođene sa spolnim obilježjima koja se ne uklapaju u uobičajenu definiciju muškoga ili ženskoga spola (interseksualne osobe) i ■ osobe čiji se identitet ne uklapa u binarnu klasifikaciju seksualnosti ili roda (<i>queer</i>).
NVO	nevladina organizacija
PKK	Kurdistanska radnička stranka
PMF	Popularne mobilizacijske snage
QD Direktiva o kvalifikaciji	Direktiva 2011/95/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 13. prosinca 2011. o standardima za kvalifikaciju državljana trećih zemalja ili osoba bez državljanstva za ostvarivanje međunarodne zaštite, za jedinstveni status izbjeglica ili osoba koje ispunjavaju uvjete za supsidijarnu zaštitu te sadržaj odobrene zaštite (preinačena)
SAD	Sjedinjene Američke Države
Sud EU-a	Sud Europske unije
UN	Ujedinjeni narodi
UNAMI	Misija Ujedinjenih naroda za pomoć Iraku
UNHCR	Visoki povjerenik Ujedinjenih naroda za izbjeglice

Opsežna zajednička analiza koja čini osnovu za ovu smjernicu dostupna je kao e-knjiga u PDF formatu na engleskom jeziku.

Nalazi se na:

<https://euaa.europa.eu/country-guidance-iraq-2022>

doi: 10.2847/331920

